

ILINNIARTITSISQ

DECEMBER 2017

ILINNIARTITSISOQ

IMAK-imit saqqummersitaq
Udgivet af IMAK

Aaqqissuisut/Redaktion

Karl Frederik Danielsen (Akisuss.aaqqiss./Ansv. red.)
Karen Hjorth
Ivalo Egede (Aaqqissuisoq/redaktør)

Nutserineq /Oversættelse

Juana Petrussen

Ilioqqaaneq/Layout

Ivalu Risager

Saqqaa/Forside

IMAK-imi siulittaasussaq/Den kommende formand for IMAK
Birthe Møller Therkildsen (Assiliisoq/Foto: Ivalo Egede)

Amerlassusai/Oplag

1.500

Naqiterivik/Trykkeri

Toptryk

Imassanut killigititaq tullegq/Deadline næste nummer
1. februar 2018

IMAK
Noorlernut 23
Postboks 867
3900 Nuuk
Oqarasuaat/Telefon 32 25 50
Fax 32 50 61
imak@imak.gl

IMAK-imi siulittaasooq/

Formand for IMAK

Karl Frederik Danielsen
Oqarasuaat/Telefon 32 25 50
Oqarasuaat angallattagaq/Mobil 54 33 39
imak@imak.gl

Ukiunut marlunnut pitsannut qujanaq Tak for to gode år

Ukiut marluk IMAK'imi siulittaasuuffigisakka assut pissangarsimapput. Ulapinnarsimaqaat uannullu ilinniarfioqalutik. Naallu uanga nammineq IMAK'imiikkunnaarnissara toqqagarigaluarlugu, suliat allamut ingerlateqqinnissaat tussunnguna-laanngitsuunngilaq.

Inuuninni massakkut killiffigisara tunngavigalugu toqqasariaqalersimavunga, Nanortalimmeeqqilernissaralu toqqarpa-ra. Angerlarsimaffiup atuarfiullu pitsaanerusemik suleqatigii-lernissaat angorusuttorujussuuaa taamalu aamma atuarfiup sumut ingerlanissaanut ilinniartitsisullu ulluinnarni sulineran-ni ikorfartuinissamut aalajangeeqataarusullunga. Tassa uanga-vissuaq. Ilaquttakkalu Nanortalimmut uternissarput atuarfim-milu pisortatut sulileqqinnissara qilanaareqaara.

Aammali qularinngilara siulittaasunngortup IMAK isuman-nanngilluinnartumik aqussaqqaaraa. Periarfissarlu manna ilu-atsillugu Birthe Therkildsen pilluaqqujumavara sulinerminilu ingerlalluarnissaanik kissaallugu. IMAK paarilluariuk suliarlu pitsaasoq ingerlateqqilluariuk. Ilaasortagut 1.300-uusut pitsaa-nerpaamik kattuffeqarnissaminnut naleqqupput, ulluinnarni ikorfartortigisinnaasaminnik aammalu aalajangiisartut siunis-sami atuarfimmik eqqartuisillugit oqaluuserisassanik aalaja-ngeeqataasinnaasumik.

Allaffeqarfimmiugut Lisbeth, Sigrid aamma Karen qutsavi-gerujussuassavakka. Tassaqa ilissitulli pikkoritsigisoqarpa. Qa-nimut suleqatiginersi nuannersimaqaaq.

Naggataatigullu ilaasortagut ukiumilu qaangiutilersumi su-leqatigisimasagut qutsavigiumavakka, qanortoq tamassi eqqissi-simanartumik juullisiorniarisi ukiortaassarsilu pitsaalluinnar-tuugili.

De to år jeg har været formand for IMAK har væ-ret så spændende. Der har været fart på, og jeg har lært en masse. Selvom jeg selv har valgt at stoppe i IMAK, så er det lidt vemodigt at skulle give opga-ven videre.

Jeg er på et tidspunkt i mit liv, hvor jeg må vælge retning, og det er altså i Nanortalik, jeg vil være. Jeg brænder for at skabe et bedre samarbej-de mellem hjem og skole og at sætte retningen på skolen og støtte op om lærerne i deres hverdag. Det er lige mig. Jeg glæder mig til at flytte tilbage til Nanortalik med min familie og genoptage mit arbejde som skoleinspektør.

Men jeg er sikker på at IMAK er i gode hænder med den nye formand ved roret. Og jeg vil gerne benytte mig af lejligheden til at ønske Birthe Ther-kildsen tillykke og al mulig god vind fremover. Pas godt på IMAK, og fortsæt det gode arbejde. Vores 1.300 medlemmer fortjener den bedste organisa-tion, der både støtter op om dem i hverdagen, og samtidig er med til at sætte dagsordenen, når be-slutningstagerne drøfter fremtidens skole.

En stor tak skal lyde til Lisbeth, Sigrid og Ka-ren i sekretariatet. I er bare de bedste. Det har væ-ret en fornøjelse at arbejde tæt sammen med jer.

Til sidst vil jeg takke alle vores medlemmer og samarbejdspartnere for det forgangne år, og jeg ønsker jer en fredfyldt jul og et forrygende flot nyt år.

Siulittaasup oqalulluni nalunaarutaa 2017

Formandens mundtlige beretning 2017

Matumuuna maani najuuttusi tamassi tikilluaqqujumavassi. Tikilluaqqujumavakka immikkut qaaqqusat KANUKOKA sinnerlugu najuuttoq Kristian Broberg, Ilinniartitaanermik Aqutsisoqarfimmi pisortaq Simon Lennert, DLF-minngaanniit aallartitaq Jakob Munk Jensen, Lærernes Pensionimeersut Paul Brüniche-Olsen, Steen Schouenborg aamma Ditte Amstrup, Demokratit-neersoq Lene Ravn Davidsen, AK-p siulittaasua Dina Olsen, ASG-p siulittaasua Martin Nis Bonde, PPK-p siulittaasua Ken Jensen kiisalu minnerunngittumik pingaarnertut Sinniisoqarfimmi ilissi ilaasortat tamassi tikilluaqqorusuppassi. Tamassi uummammik pisumik tikilluaqquassi.

Aallaqqaasiut

Sinniisoqarfiup kingullermik immikkut ataatsimeersuarneraniit, qaammatit 21-it qaangiussimalersut maanna ataatsimeersuaqqilerpugut, ukiut marluunngittut taakkua ingerlanerini pisoqarsimaqaaq, soorlu tamanna allaganngorlugu nalunaarusiami aamma atuarsimagissi. Uannut nuanneqaaq piffissami taaneqartumi ilaasortapassuagut toqqaannartumik naapissimagakkit, aningaasarsiat pillugit isumaqatiginninniarnissat 2018-mi pisussat aallaavigalugit siulersuisut tamattaalluta Aasiannut, Sisimiunut Qaqortumullu angalasimavugut, ilaasortat isumaqatiginninniarnissamut piumasaannik tusarniaalluta, taassuma saniatigut siulersuisut illoqarfiit sinnerutut Qaanaaq minillugu, ilutsinni agguataarsimavagut illoqarfiit tamaasa tikiqqarniassammata. Qaanaami nunaqarfinnilu ilaasortagut tamaasa aamma periarfississimavagut, allani tamani ataatsimiisitsinerit assigninik aallaaveqarluta telefonikkut ataatsimiisissimallugit. Ataatsimiisitsinerit tamarmik januar-imiit september-ip tungaanut ukioq manna ingerlanneqarsimapput.

Ataatsimiisitsinerit aallaavigalugit, IMAK-imi siulersuisuusugut, ulluinnarni ilaasortatta atugaannik sukumiisumik ilisimasaqalersippaatigut, ilinniartitsisut ulluinnarni unamminartorsiorlutik naapittagaannik, tamakku nuna tamakkerlugu takusimalersitsigit, annertuumik uagutsinnut eqqarsalersitsipput. Angalanitsinni paaseqqipparput, ilinniartitsisut qanoq annertutigisumik suliaqar-

Jeg vil hermed gerne byde jer alle sammen velkommen. Jeg vil gerne byde velkommen til Kristian Broberg, som er her på vegne af KANUKOKA, chef for uddannelsesstyrelsen Simon Lennert, fra DLF Jakob Munk Jensen, fra Lærernes Pension Paul Brüniche-Olsen, Steen Schounborg og Ditte Amstrup, fra Demokratierne Lene Ravn Davidsen, formanden for AK Dina Olsen, formanden for ASG Martin Nis Bonde, formanden for PPK Ken Jensen samt ikke mindst og vigtigst, alle medlemmerne af Repræsentantskabet. Hjertelig velkommen til jer alle.

Indledning

Vi skal i gang med repræsentantskabsmødet, nu hvor der er gået 21 måneder siden sidste ekstraordinære repræsentantskabsmøde. Der er sket meget i løbet af de to år, som I har læst det i den skriftlige beretning. Det har været en stor glæde for mig at møde vore mange medlemmer. Hele bestyrelsen har besøgt Aasiaat, Sisimiut og Qaqortoq som forberedelse til overenskomstforhandlingerne i 2018, og bestyrelsen har fordelt resten af byerne undtagen Qaanaaq imellem sig, så alle byerne kunne få besøg. Vi har tilbudt telefonmøder til medlemmerne i Qaanaaq og alle bygderne og har gennemført dem. Alle møderne blev gennemført i perioden fra januar til september i år.

Disse møder har givet bestyrelsen i IMAK indsigt i lærernes daglige udfordringer i hele landet. Det har givet os stof til eftertanke. Vi så atter, hvor stort et arbejde I medlemmer ud-

tuartartusi, naak ilaanni atukkatigut qattuganersuinnartanngikkaluarlusi. Ilinniartitsisut ilissi inuiaqatigiit ulluinnarni atugarisaat siullerpaajullusi taku-juarpasi, tassami atuartut angajoqqaaminnut tarrarsortutullusooq ingerlateq-qisarneri ilissi ulluinnarsiutigaasi. Atuarfiup ulluinnai piviusut aallaavigalugit, oqalugiaammi matumani annertuumik sammissavakka.

Atuarfik

Atuortoq aallaavigalugu atuartitsineq. Qanittumi Sermiatsiaq atuarlunga, atukkama ilaanni qulequtaaraq naammattuungara tupigusuutigaara, ima qulequtserneqarsimasooq atuarakku "Atuarfitsialak uupakaasitsineruvoq". Inatsisartut atuarfik pillugu peqqussusiaat 2002-meersoq uani aallaavigineqarpoq, taamanikkut peqqussusiortoqalermat suliaq ilusilersuinerup nalaani "Atuarfitsialak"-mik taaguuserneqarsimasooq, kingorna atuarfik pillugu inatsisartut 2012-mi allanngortillugu inatsisilioramik sulii inuiaqatigiinni taaguut taanna "Atuarfitsialak" maannamut atortuarneqarsinnarpoq. Eqqaamassuarput inatsit Atuarfitsialammik taaguuteqanngimmat, kisiannili atuarfik pillugu inatsisartut inatsiserimmassuk 2012-meersoq.

Ukiuni 2002-minngaanniit peqqussutip atuutilerneraniit 2012-milu inatsisinnngornerata kingorna, atuarfeqarneq pillugu inatsimmi arlaannik equngasooqartoq IMAK-iminngaanniit uparuartuisarsimavugut, uparuartuutigullu akissusaasuniit akineqartuarsimapput inatsit ataasinnguamilluunniit ajoquteqanngitsooq, taamaallaalligooruna atuarfinni ilinniartitsisunit angajoqqaanit inuiaqatigiinnillu inatsisip paasineqarnerulluni piviusunngortinissaa amigaataasooq.

IMAK-imi siulittaasuusimasooq Sivso Dorph, siulittaasutut qinigaarlaaq Birthe Møller Therkildsen aamma siulittaasuujunnaalersooq Karl Frederik Danielsen

Den tidligere formand for IMAK Sivso Dorph, den nyvalgte formand Birthe Møller Therkildsen og den afgående formand Karl Frederik Danielsen

Inatsisip maanna akuersissutigineqarneranit ukiut 15-nit qaangiussimalerput atuutilerneraniillu ukiut 14-nit qaangiutereerlutik. Nassuerutigisariaqarparput, atuarfik pillugu inatsit, Kalaallit Nunnatsinnut naleqqutinngittoq allannngortitertariaqartorlu, tassami IMAK-imiit makkua tunngavilersuutigalugit eqqaarusunnarput. Alloriarfinni misilitsinnerit, taavalu atuarfimmi inaarutaasumik misilitsinnerit inernerit ersarissumik oqariartuuteqarput, misilitsinnernilu angusarineqartut pitsaanerusariaqartut, aammalu atuartut ilinniaqqiffinnut ingerlaqqittartut amerlanerusariaqartut. IMAK-imiit takusinnaavarput, atuartup pisinnaasai piginnaasaalu aallaavigalugit atuartitsineq, ilikkagassatullu anguniakkat aallaaviusussat naleqqutinngittut, makkua tunngavingalugit:

1. Atuarfik qeqertaaqqanut pingasoqiusanut aaqqissugaavoq, taakkua tassaallutik trin 1, trin 2 kiisalu trin 3.
2. Alloriarfiit tamarmik immikkut ilikkagassatut anguniagassaliunneqarsimapput, atuartullu trinni ataaseq naammassigaangamikku ilikkagassatut anguniagassat ilikkarsimasariaqartarlugit.
3. Atuartut trin-iminni ilikkagassatut anguniagassarpassuarnik immersorneqartarput, tassa uani pisinnaasat anguniakkallu atuartumut immiunneqartussanngortarput, atuartullu piginnaasat aallaavigalugit inatsimmi atuartitsinissaq siunertaangaluartoq atorsinnaajunnaartarluni.
4. Misilitsinnerit ukiut pingasut imaluunniit sisamat atuartut atuareeraangata aatsaat pisarput. Alloriarfik naammassineqaraangat, inaarutaasumillu 10 klasset misilitsikkaangata. Uani ilinniartitsissutigineqartut naammassineri tamaasa ataavartumik misilittarnissaat siunertaagaluartoq uniorluinarlugu.

Alloriarfinni misilitsinnerit inernerit pisortaniit allanillu qissimi-garneqaaqqissaartarneri ajusaarnaqisumik IMAK-imiit misigisarpaput takujuaannarlugulu. Aningaasaqarneq pillugu siunnersuisoqatigiit sammisaqarnerminni oqariartuuteqarput 3. klassemi atuartut alloriarfimmi tassani misilitsillutik angusarisaat qiviraanni, taavalu misissueqqissaaraanni siunissami atuarfeqarfimmi atuartut alloriarfinni 7.klassemi misilitseqqinnerisa inernerinik, kingornalu 10.klassemi inaarutaasumik misilitsinnerinik, taakku takutittaraat kina imaluunniit kikkut inersimasunngornerminni siunissami ilinniagaqarlutik imaluunniit ilinniagaqaratik inuujumaartut.

Aningaasaqarneq pillugu siunnersuisoqatigiit nalunaarusiaminini aamma ilannguppaat, atuarfinni pisortat ilinniartitsisullu perorsaaneq pillugu piginnaanilluttu atuartut pisinnaasanik piginnaasanillu taassumalu qaffasissusaat akisussaaffigigaat, naatsumik oqaatigalugu atuartut angusaqarnerlunnerat atuarfimmi pisortanit ilinniartitsisunillu akisussaaffigineqartuusooq uani oqariartuutiginearpoq. Qulaani nalunaarusiami oqariartuutaasut pisuutitassar-siullaqqissunut assamminillu errortuiniarluni oqaatsinik oqariartuuteqartartunut qujanartorujussuusimassapput. Soorunalimi Atu-

JÖRGEN CHEMNITZ

IMAK-imi siulittaasutut tunualersoq / Den afgående formand for IMAK Karl Frederik Danielsen

fører, selvom forholdene ikke altid er lige nemme. I lærere er vidner til forholdene i samfundet fra første parket, da I til hverdag oplever forældrenes situation gennem eleverne. Jeg vil i denne tale tage udgangspunkt i skolens hverdag.

Skolen

Undervisning ud fra eleven. Fornylig læste jeg med stor undren en artikel i Sermitsiaq med overskriften 'Atuarfitsialak er en manipulation'. Man går her ud fra en forordning fra 2002, som havde arbejdstitlen "Atuarfitsialak" under udformningen, og da Inatsisartut lavede folkeskoleloven i 2012 blev udtrykket "Atuarfitsialak" hængende i folkemunde. Vi skal imidlertid huske på, at loven ikke hedder Atuarfitsialak, men folkeskoleloven af 2012.

Siden 2002, hvor forordningen blev til, og frem til 2012, hvor den blev til en Inatsisartutlov, har vi fra IMAK's side understreget, at der er noget i vejen med loven om folkeskolen. De ansvarshavende svarede, at der ikke var noget som helst i vejen med loven, men at det var vanskeligheder med implementeringen blandt lærerne, forældrene og samfundet, der var problemet.

Der er nu gået 15 år siden at loven blev vedtaget, og 14 år siden den blev taget i brug. Vi er

arfinni pisortat ilinniartitsisullumi akisussaaffimmik annertoorujussuarmik tingummiarput, inuiaqatigiinniit qularutigineqassannginngilaq uagut ilinniartitsisusugut akisussaaffimmik qimarratiginningisaannartugut, eqqaamasariaqartulli annertuut IMAK-iminngaanniit oqallinnermi uani eqqaasitsissutigisimavagut, tassa atuarfinni pisortat ilinniartitsisullu piginnaasatik iluameersumik atussagunikit perorsaanermut periutsinik sakkusanillu eqqortunik peqartariaqartut.

IMAK-immaanngaaniit arlaleriarujussuarluta ujjartortarsimavartut paasissutissanik tutsuiginartunik atuarfeqarnermik aqut-sisusunit misissuisitsisoqarnissaa. Siunissami soqutiginassagalu-arpoq, politikkerit, tusagassiortut imaluunniit atuartut angusaan-nik soqutiginnittut kikkugaluarnersut sammisaqaleraangamik nalilersuinialeraagamilluunniit, imminnut apereqqaarlaartarunik, sunaana pillugu angusat taamak assigiinngitsigisut sunaluuna peq-qutaasoq taama atuartut angusarisaqarnerannik? Pissutsinik ta-makkuninnga misissuisoqarsimannginnerata kinguneraa atuarfinni pisortat ilinniartitsisullu sattaaserlutik ullumikkut ulluinnarni suli-sinnaasartut, pissutsimmi piviusut imaapput:

Atuarfik tassaavoq inuiaqatigiinni innuttaasut atugaasa nuannersut nuanniittullu tarrarsorfiat

Siunissaq eqqarsaatigissagutsigu eqqaarusunnarpoq, MIO-kormiut suliniutissamittut qulaajagassatut misissorusutaat, ima atserneqar-simasumi "MIO-p 2016-miit 2018-mut anguniagai suliniutaalu". Taakkunannga paasissutissiisoqarpoq Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu ilarujussui "ingerlariaqqinngitsoortut"-tut (63,5%-nik) inissisimasut. Taakkualu inissisimanerat pillugu missuinissamut pi-sariaqartitsisoqartoq, ukunannga tunngasunik:

- Meeqqat pisinnaatitaaffinut tunngasoq
- Inuusuttut namminneq inissisimanertik qanoq isigineraat sunalu nassuiaatigineraat sooq ilinniagaqarnermut ingerlari-aqqissimanerminnut imaluunniit ingerlariaqqinngittoornermin-nut
- Suut sunniutaasarnersut ilinniarninnut ingerlariaqqinngit-soornermut imaluunniit uniinnarnermut.

Kissaatigaara siunissami atuarfeqarnermik suliallit sattaasersorun-naarlutik suliaminnut ilisimasaqalernissaat, taamaattumik atuarfe-qarnerup ingerlanneqarneranut akisussaasususunut kaammattuuti-gissavara, pissutsit piviusut aallaavigalugit misissuissoqarnissaanik, misissuinerummi tamatuma kingunerissammagu atuarfimmi pi-sortanut, ilinniartitsisunut, politikkerinut atuarfeqarnermillu at-tuumassutilinnut tamanut, suliat erseqqaarissunik paasissutissaqar-luni tunngavilimmik suliaqartoqalerneranik.

Atuartunut immikkut pisariaqartitsisunut neqeroorutit eqqortut

Naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsut, atuartut ADHDer-tut, atuartut autistit ilaallu ilanngullugit piaarnerpaamik qanoq

nødt til at erkende, at folkeskoleloven ikke pas-ser til Grønland, og at den skal laves om af en række årsager. Resultaterne fra trintestene og afgangsprøverne taler deres tydelige sprog, de er ikke gode nok. Flere elever skal i gang med en uddannelse. Vi kan, fra IMAK's side se, at undervisning ud fra elevens evner og lærings-mål ikke hænger sammen ud fra følgende:

1. Skolen er bygget op med tre små øer: trin 1, trin 2 og trin 3.
2. Alle trin har fået læringsmål, så elever-ne, når de er færdige med et trin, skal have opfyldt deres læringsmål.
3. Eleverne får, på deres trin, mange læ-ringsmål, og her skal elevernes evner og mål opfyldes. Og selvom det er formålet ud fra loven at undervisningen skal ske ud fra elevernes evner, sker det ikke.
4. Testene foregår i slutningen af trinne-ne eller som 10. klasse afgangsprøve, og disse test sker, når der er gået enten tre eller fire år. Det var ellers meningen, at testene skulle køres, når man er færdig med læringsmålene og at dette skul-le ske løbende, men dette er ikke sket, tværtimod.

De ansvarlige og andre skeler hele tiden til trintestresultaterne. Det økonomiske råd kun-ne ud fra resultaterne af trintestene i 3. og 7. og 10. klasse forudse hvilke elever, der ville få en uddannelse. Det økonomiske råd skriver end-videre i deres rapport, at det er skolelederne og lærerne, som de pædagogiske eksperter, der har ansvaret for elevernes læring. Kort sagt så fal-der elevernes dårlige resultater tilbage på sko-lelederne og lærerne. Disse udtalelser er udtryk for fejlfinding og vasken hænder.

Selvfølgelig har skoleledelsen og lærerne et meget stort medansvar, og samfundet skal ikke være i tvivl om, at vi lærere ikke flygter fra ansvaret, men man skal huske på, at man fra IMAK's side har gjort opmærksom på, at hvis skolelederne og lærerne skal løfte opga-ven, er de nødt til at have de rette pædagogiske værktøjer og de nødvendige resurser. Vi har fra IMAK's side mange gange efterlyst informatio-ner fra myndighederne med henblik på under-søgelser.

ajouteqarnerannik paasisaqarfigineqarsinnaasariaqarput – IMAK-iminngaanniit siunissami kissaatigaarput perorsaanikkut -tarnip pissusaanik siunnersuisartut atuarfiit qaninnerusumik suleqatigissagaat, qanittumik suleqatigiinnikkut atuarfik uummarissoq tamanut pissarsiffiilluartoq pilersinneqassammat, atuarfinni pisortanut, atuartunut immikkut atuartittarialinnut, atuarfimmi siunnersortinut aammalu ulluinnarni ilinniartitsisusunut kinguneqarluartussamik. IMAK-imiit kisseraagaarput suleqatigiilluarnerup suleriaatsillu allannguallannerisigut atuartut misissorneqarnissaminut innersuunneqarsimasut, misissornissaanut taamaasilluni sukkannerusumik pisinnaanngussasoq. Sukkasuumik eqqortumillu innersuussinerup kingunerissavaa atuortoq eqqortumik atuartinneqarnissaminut piaartumik neqeroorfigineqassammat, pineqartunut tamanut iluaqutaasumik.

Eqqaamassarput atuartut immikkut pisariaqartitsinunik taaneqartartut ilaanni sakkortuumik pissusilersortartuummata, tamakkuuppullu atuarfinniit IMAK-imut anngunneqartartunut ilaasut. Atuartut uani pineqartut tassaapput, inuuniarnertik pillugu artorsaateqartut, ilinniartitsisunit misissorneqarnissaat innersuuttuartaaluarlugit, PPR-mit/MISI-kkormiunit misissorneqareermik kingorna, qanoq iliuuseqarfigineqarsinnaasannigittut, taakkualu inuuniarneq pillugu "Ajornartorsiuteqarmata uagut susinnaanngilagut"-mik oqaaseqarfigineqartartut, ulluinnarni atuartunnguit tamakku, atuarfinni inituupilorujussuannigortarput, maanna ukiuni kingullerni taamatut pissusilersortartut amerliartortut oqaatigineqartarput, ajornartorsiummilli misissuisoqarsimanniginnerata kingunerisaanik tunngaveqartumik tamakku aamma kisitsisaatigineqanngillat.

Atuarfeqarnerup siunissaa

Ilinniartitaanermik naalakkersuisoq ukioq manna kalaallit, danskit kiisalu tuluillu oqaasii taakkualu qanoq atuartitsissutaasarneri pillugit maanna misissuisitsivoq atuarfeqarfinni, oqaatsit pillugit misissuisut ekspertgruppe-mik/immikkut ilisimasalinnik taagorneqartoq, 2018-mi misissuinnerminni nalunaarusiortussaapput, taakkua suliaanni ilaavoq, siunissami Kalaallit Nunatsinni atuartut oqaatsinik sorlernik, qaqugukkullu taakkua oqaatsit atuartitsissutigineqalerunik pitsaanerussanersut innerssuussutigissallugu.

IMAK-imi qilanaaraarput, oqaatsit pillugit siunnersuisoqatiigiit innersuussutissaminik saqqummiussinissaat, tamanna pissanngalluta utaqqissavarput.

IMAK-imi pingaartipparput erseqqissassallugu kalaallisut oqaatsigut nunami maani pingaarnersaajuaannassasut, pingaartitatta ilagaat oqaatsit sakkussatut isigineqassasut, allanertat oqaasii, qallunaat tuluillu oqaasii pineqarpata, kissaatigaarput oqaatsit ataasiinnaanngitsut atuartut meeqqat atuarfianni piginnaasaqarfigilersimassagaat, oqaatsinimmi ataatsikkut amerlanernik piginnaasaqaraanni, kingunerisarmagu oqaatsinik ataasiinnaanngitsunik ilinniarsinnaaneq tamanut ajornannginnerulertarmat.

Det ville være interessant, hvis politikerne, journalisterne eller andre, som er interesseret i elevernes resultater, når de beskæftiger sig med eller evaluerer elevernes resultater, hvis de så kunne spørge sig selv, hvorfor resultaterne er så forskellige og hvorfor eleverne har opnået disse resultater? Da der ikke har været undersøgelser omkring dette, arbejder skolelederne og lærerne i dag i blinde. De faktiske forhold er nemlig som følger.

Samfundets levevis spejles på skolerne på godt og ondt

Det er mit håb, at man vil følge MIO's anbefaling om fremtidig indsats, jævnfør "MIO's mål og indsatsområder 2016 til 2018". Her informeres der om, at en stor del af børn og unge i Grønland ender i en "ungemålgruppe" (63,5 %). Disse børn får ikke en uddannelse, der er behov for undersøgelser om:

- Børnerettighedsperspektivet
- Hvordan de unge ser deres egen situation, og hvilke forklaringer de har på, om de kommer videre i uddannelse eller ikke
- Hvilke menneskelige årsager der kan ligge til grund for manglende læring og de faktorer der gør, at man ikke kommer videre i uddannelsessystemet eller falder fra.

Jeg håber, vi i fremtiden vil tage udgangspunkt i de faktiske forhold, og derfor vil jeg opfordre de ansvarlige for skoleområdet til at imødekomme vores ønske om undersøgelser. Sådanne undersøgelser kan medvirke til, at skolelederne, lærerne, politikerne og folk med tilknytning til uddannelse fremover vil kunne arbejde uden bind for øjnene.

De rette tilbud til elever med særlige behov

Ordblinde, elever med ADHD, autisme og andre udfordringer skal udredes hurtigere. Det er IMAK's ønske, at skolerne og MISI skal arbejde tættere sammen. Der kan skabes et velfungerende samarbejde, hvis man laver lidt om på den måde, man samarbejder på, til glæde for skolelederne, eleverne, rådgiverne og de lærere som underviser disse elever, så de bliver hurtigere udredt. Alle ønsker jo, at samarbejdet fungerer

Oqaatsinik amerlanerujartuinnartunik siunissami nunami maani innuttaasut pisariaqartitsiartuinnartussaapput, nunarsuarmi oqataanerummi malitsigisaanut piumasarisaanullu malinnaasinnaaniassagutta, kalaallit oqaasii kisimik naammanngillat, maanna siunissamilu inuiaqatigiissuarnut allanut suleqateqarsinnaaniassagutta.

Upernaaq maj-imi Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut isummersoqatigiisitsineranni, Future Greenland-imi peqataanitsinni, ilinniartitaanermut Naalakkersuisup Doris Jakobsen Jensenip saqqummiuppaa, atuarfeqarnermik ilinniartitaanermillu Naalakkersuisut allannqortiterinissaminnik suliniuteqalersimasut.

Upernaaq aasarlu atuannqiffeqareernerup kingorna, Ilinniartitaanermut naalakkersuisoq atorfilittaalu ataatsimeeqatigisimavagut, ilisimatinneqarpugullu, atuarfeqarnerup ilinniartitaanerullu allannqortiterneqarnissaanut qanoq eqqarsaasersortoqarnersoq.

Naalakkersuisoqarfimmiit Ilisimatinneqarpugut, atuarfeqarnermik ilinniartitaanermillu aaqqissuussineq nutaaq, ukiaanerani inatsisartut ataatsimiinnissaannut, 2019-mi saqqummiunneqarlunilu oqaluuserineqarumaartoq. Naalakkersuisumut saqqummiiffigineqarnitsinnut tunngatillugu IMAK-imiit suliariniarneqartoq pissaganartorujussuarnut tinguarput, tassami nutaarsiasaq uagutsinnut nuanneqaq tusarluarnarlunilu.

IMAK-imiit neriutugissavarput atuarfiup inatsisaanik nutaamik sanasoqalinnginnermi, ullumikkut atuartitseriaatsit pitsaalluinnartutut taakkartorneqarlutik, ajornartorsiutinut tamanut aaqqiissutissatut isigineqarlutik, inissereerneqartartut pulaaffiginaveersaassagigut, soorlu taamani atuartitsineq ilikkarluarfusoq, atuarfiup ajornartorsiutaanut tamanut qaangiiniutit qitiattut isigineqaleraluarmat. Taamani nunarput tamakkigajavillugu atuartitseriaaseq ilikkarluarfusoq pillugu, atuarfinni tamangajalluinnarni pikkorissaasoqarpoq, tamatumali kinguneru iluamik nalilersorneqaratillu sumut ingerlariartoqarnissaanik eqqartuisoqanngilaq. IMAK-imi isumaqarpugut, atuarfinni ilinniartitsisut amerlanerusunik atuartitseriaatsinik pikkorissartarnissaat pingaaruteqartuusoq, taamaasilluni ilinniartitsisut atuartitsinissaannut sakkussanik amerlanerusunik tunuliaqutsiisoqartarmat, soorlu atuartitseriaaseq ilikkarluarfusoq atuartitsissutinut amerlasuunut ilaanginnartoq,

IMAK-illi isumaqataanera tamaanna killeqarpoq, tassami "atuartitseriaatsip ilikkarluarfusup" atuarfimmi ajornartorsiutinut tamanut qaangiiniutitut paasissutissiissutigineqartarnera, maanngamut kingunerissaartumik takussutissaqartitsinngimmat, IMAK-imi isornartorsiuerpalaartumik inissisimajuannarnissarput aamma tamatumani naluneqassanngilaq. Tassami Kattuffittut eqqaasariaqarparput sunaluunniit eqqarsariaatsimut ataasiinnarmut sangutinniarneqalerangat, taava Kattuffittut oqaatigisariaqalissagatsigu, nunarsuatsinni inneriartortitsinermi pisunut kikkugualuartaqulluunniit tamatta malinnaajuartariaqartugut/malinnaajuartariaqassagut, ilinniartitsisullu aamma ilinniartitsinissaminnut killilersorneqaratik ilinniartitsinnaanerat uani

bedst muligt, og dette vil betyde, at eleven vil få det rette undervisningstilbud.

Vi skal huske på, at en gruppe af eleverne med særlig behov kan være stærkt udad reagerende. Antallet af disse elever, som kommer til IMAK's kendskab, er stærkt voksende. Her drejer det sig om elever, som har ondt i livet, og som ellers bliver henvist til MISI med henblik på udredning, og som ikke kan hjælpes, da de udtaler at eleverne har "en problemstilling, vi ikke kan behandle". Disse elever kan komme til at fylde meget i skolerne, og siges at være stærkt voksende i antal. Men da der ikke har været undersøgelser på området, har man ikke det nøjagtige antal.

Fremtidens skolevæsen

Naalakkersuisoq for uddannelse har i år sat en undersøgelse i gang omkring undervisning i grønlandsk, dansk og engelsk, og har nedsat en ekspertgruppe, som skal komme med en rapport i 2018. En del af deres opgaver er at anbefale, hvornår det vil være bedst at undervise i hvilke sprog.

I IMAK glæder vi os til, at ekspertgruppen kommer med sine anbefalinger. De vil jo komme med anbefalinger omkring fremtidens sprogundervisning, og anbefalinger om hvilke sprog og hvornår der skal undervises i dem.

I IMAK mener vi, at det grønlandske sprog altid vil være det vigtigste her i landet. En af de ting, vi synes er vigtigt, det er, at man betragter sproget som et værktøj, og når vi ser på fremmedsprog som dansk og engelsk, så bør eleverne i folkeskolen ikke kun tilegne sig et sprog, da det åbner op for flere muligheder at kunne flere sprog.

Befolkningen i dette land vil i større grad få brug for flere og flere sprog, globaliseringen vil betyde at vi skal kunne flere sprog, da vi jo ikke kan samarbejde med andre lande og befolkninger med kun det grønlandske sprog.

På Grønlands Erhvervs seminar Future Greenland i maj måned, sagde Naalakkersuisoq for uddannelse Doris Jakobsen Jensen, at Naalakkersuisut har planer om at komme med reformer for folkeskolen og uddannelse. I foråret og i sommer mødtes vi med Naalakkersuisoq for uddannelse og hendes embedsmænd, og her informerede de os om deres tanker om en reform af folkeskolen og uddannelserne.

taamaasiornermi kalluarneqalersussaammat, imaassanngilarmi ilinniartitsisut assigeeqqissaamik periuseqartariaqarlutik atuartitsissasut, atuartuutigummi tamarluinnannguamik assigiinneqisut nalunngilagut, taakkualu aamma tamarmik assigeeqqissaamik ilinniaaseqaratillu ilikkariaaseqarneq ajortut. Atuarfeqarnerup ilinniartitaanerullu allanngortiterneqarnialernerani, ilinniartitaanermut Naalakkersuisup oqariartuutaa IMAK-imiit qilanaaralugu tingullu arparput, peqataarusuqalutalu allanngortiterinissamut ilisimasatsinnik immersueqataanissatsinnut

Suleqatigiinnissamut assatsinnik isaassineq

Atuarfeqarnerup ilinniartitaanerullu allanngortinnissaa pineqaleramat, nuna tamakkerlugu meeqqat atuarfiat pillugu eqqartuisoqaleraangat, kinguaariit tullinnguuttunut atugassarititaasut pineqaleraangata, nunami ilinniagaqassuseq eqqartorneqartunut ilaasarpoq, soorunami siunissami ilinniagallit amerliartornissaat nunatsinni kikkugualuartugullunniit tamatta kissaatigaarput. Tamanna anguneqassappat, taavalu pitsanngoriaatinik nikeriartoqassappat, atuarfeqarfimmu attuumassutillit tamattaalluta ataatsimoorluta isiaqatigiittariaqarpugut, tamattami soqutigisaqatigiit assigiinngikaluaruttaluunniit, tunaartassat ersarissut pillugit eqqartueqatigiittariaqarpugut. Eqqartugassat pingaarnersarissavaat, siunissami atuarfeqarfik qanoq ittoq anguniarippu pilersillugulu. Amerlasuujullutami suleqatigiikkutta, piginnaasagut pisinnaasagut amerlasoorujusuit, angusassanik pitsaanerpaanik angusaqartitsissammata, siunissami innuttaasunut kinguneqarlutussat. Ullumikkut periusissat assigiinngitsut eqqartorneqareersimalereersut IMAK qaaqquneqartarpoq. Tamatuma kingunerinnarpaa, pitsaanerusumik angusaqarnissamut aqqutissaq takinerulersuusisarmat, IMAK-ilu illersorniaannartut imaluunniit isumaqataanani oqaaseqartartuinnartut inissinniarneqartarmat, suliaassani tamakkunani suliat ingerlanerini, isumaqatigiilluni isumaqatigiiganiluunniit ineriartortitsinerup ingerlanerani, tamakununga oqallinnernut tamanut ineriartuutaaussanut ilinniartitsisut kattuffiat ilaarusuppoq.

Tunngaviusumik uani pineqarpoq, siunissami atuarfeqarfimmi atuartitseriaaseq imaluunniit atuartitseriaatsit eqqartorneqassappata, siunissami fag-it atuarfeqarfimmi atuartitsissutigineqartussat aalajangersarnerini, atuartut piginnaasaat pisinnaasaat aallaavigalugit agguataarnissaat pineqassappata, imaluunniit fag-it minnerpaaffilerlugit time-lersorneqarnissaat pineqassappat, tamatsinnit eqqartueqatigiittoqartariaqavippoq, atuartut siunissami tamarmik atorfissaqartinneqarlutik misigalutik amerlanerusut naammassisarnissaat anguniarniarutsigu.

Sullivimmi avatangiiisit

Sullivimmi atukkat eqqaassagaanni, atuarfinni timikkut tarnikkullu atugassarititaasut sulii ajornartorsiuterpassuaqartut IMAK-imiit maluginiarparput. Iluaqutaanngilaq kommuninut suleqatigiinnissamut ataatsimiisitaliaqarnermut kusanartunik isumaqatigiissusi-

Vi blev informeret om at det nye forslag om folkeskolen og uddannelserne vil blive fremsat og debatteret under inatsisartuts efterårs-samling i 2019. Naalakkersuisuts fremlæggelse var meget spændende, og nyheden var meget glædelig for os. Vi håber, at man i den fremtidige skolereform ikke vil favorisere bestemte undervisningsmetoder, som man for eksempel gjorde med effektiv pædagogik, som man troede kunne løse alle skolens problemer. Dengang holdt man kurser på næsten alle skoler om effektiv pædagogik, men det har derefter aldrig været evalueret eller debatteret, hvad næste skridt, så skulle være.

I IMAK mener vi, at det er vigtigt at lærerne får kurser i forskellige undervisningsmetoder, herunder effektiv pædagogik. Men IMAK's gode vilje slipper op her, da effektiv pædagogik som kurserne hed, blev gennemført, og som det fra centralt hold blev meldt ud skulle løse alle folkeskolens problemer, ikke har haft noget på sig, og IMAK vil altid forholde sig kritisk til dette. Vi må som fagforening pointere, at det er vigtigt at følge den globale udvikling og ikke påtvinge lærerne en bestemt undervisningsretning, da det vil stride imod lærernes metodefrihed. Vores elever er jo meget forskellige, og det kræver forskellige læringsstilgange. Vi hilser Naalakkersuisoq's udtalelse om reformer for folkeskolen og uddannelserne velkommen, og vil meget gerne bidrage med vores viden.

En fremstrakt hånd til samarbejde

Når vi skal til at tale om reformen af folkeskolen, kan jeg ikke lade være med at tænke på, at når folkeskolen skal debatteres og der bliver talt om forholdene for den næste generation, så skal vi også tale uddannelser, og selvfølgelig ønsker vi alle, at flere bliver uddannede. Hvis vi skal nå dette, og der skal ske forbedringer, må vi alle sætte os sammen. Også selvom vi har forskellige interesser, og så må vi snakke om tydelige målsætninger. Det vigtigste må være, at vi debatterer hvilken folkeskole, som vi ønsker at udvikle her i landet. For når vi samarbejder, kan vi skabe noget godt for de kommende generationer. Nu til dags bliver IMAK inviteret, når alting er færdigdebatteret, og der er taget beslutninger. Det betyder bare,

ortarnerput, isumaqatigiissutit atuarfinni kommunenilu atorusun-neqanngippata. Suleqatigiilluarneq tunngaveqartarpoq, suliffeqarfinni sulisoqarnermut ersarissunik politikkeqartoqaraangat, tamatum kingunerisarmagu sulisut pisuni aalajangersimasuni qanoq iliuuseqartassanerlutik ilisimaarissammassuk, imaluunniit pisuni qanorilinerni sulisitsisut qanoq iliussanersut. Ullut tamarluinnaasa IMAK-imi ilinniartitsisunit saaffiqineqartarpugut, sulisitsisunit saneqqutaarneqartutut misigisimasunit, aalajangigassani akuutin-neqarsimannginnermik misigisimasunit imaluunniit avataanut inissinneqarsimasutut misigisimasunit. Tassami atuarfimmu, sulliffimmi isumannaallisaanikkut pissutsinut taavalu suleqatigiinneq pillugu inatsiseqarpugut ima oqariartuuteqartumik, qanoq ilisuni atuarfimmi aqutsisuusunit ilinniartitsisut atuarfimmilu sulisut qaqugukkut akuutinneqarnissaannik, tamakku pillugit aamma kommunit suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliaqarnermut isumaqatigiissuteqarfiginikuuagut. IMAK-imiit piumasarisarput tassatuaavoq, sumiiffinni ataasiakkaani isumaqatigiissutit ataqqineqarnissaat, isumaqatigiissutimmi allanngortinneqarnissamik tungaannut atuuttuummata.

Ukiuni kingullerni atuarfiit nutaat sanaartorneqartut amerliartortut tusarsaapput, soorlu Narsap Atuarfiani maanilu Ilulissani AMS-mi takuneqarsinnaasoq, kisianni aamma atuarfinni suli amerlasuuni oquk ajornartorsiutaasorujussuuvoq, atuarfiillu ator-neqarsinnaajunnaarnerinik tamanna kinguneqartarluni, soorlu Kangaatsiap Atuarfiani, ullumikkut atuartut katersortarfimmi atuartsinneqartarput, inini ullutsinnut naleqqutinngeqisuni, taakku illoqarfiup iluani agguataarneqarsimapput ilinniartitsisunut atuar-tunullu toqqissisimananggittumik.

Pisortanik ilinniartitsisunillu pikkorissaasarneq ilinniartitseqqiisarnerlu

Inerisaaviup allanngorlugu Ilinniartitaanermik Aqutsisoqarfinngornerata kingorna, ilinniartitsisut atuarfimmilu pisortat trinlederillu pikkorissartarnerisa aaqqissuussaannerat, marloqiusanngorluni Ilinniartitaanermik Ilisimatusarfiup taavalu Ilinniartitaanermik Aqutsisoqarfiup ataani aaqqissuunneqartalermat, pikkorissartarnerit ilinniaqqittarnerillu pillugit ataqatigiissangaangittumik inissimasoqalerluni. Allanngortitserinerup kinguneri maannamut ajoraluartumik imaapput, ilinniartitsisunut taavalu atuarfinni aqutsisuusunut pikkorissaassutaasartut ikilerujussuarnikuupput, allaat ilaat univissimallutik, pikkorissaassutaasartullu imarisaat ul-luinnarni atuarfinni ilinniartitsisut unammilligaannut naleqqusso rinanggittoqarujussuannorsimasut sineriammi atuarfinniit IMAK-imut maannamut anngunneqartarput.

Nalunngilarput nunatsinni meeqqat atuarfianni suli ilinniartitsisussaaleqisoqartoq. Sineriammi qallunaatoortitsinnaasunik, tuluttoortitsisinnaasunik kiisalu atuartut sakkortuumik qisuariartar-tut pillugit ilinniartitsisorpassuit ulluinnarni sakkussaaleqisuppi-lussuupput, taassuma saniatigut IMAK-imiit malugisimavarput atuarfiit aqunneqarnerini aqutsisuusut taarserartupilussuusut, ta-

at der bliver længere vej til målet, og det er en udbredt opfattelse, at IMAK kun stiller sig i forsvarsposition og altid er imod, og man udelukker organisationen fra debatten, hvor man ellers kunne arbejde sammen uanset, uanset om man er enig eller ej.

I grunden drejer det sig om, at når man diskuterer undervisningsmetoder og hvilke fag, der skal undervises i fremover, når vi taler om faglighed i undervisningen, om der skal være niveaudeling, eller man skal have mindstetimetale for fag, så er det bydende nødvendigt at diskutere det, så eleverne føler, at der er brug for dem fremover, når de er færdige med folkeskolen.

Arbejds miljøet

Når vi taler om forholdene på skolen som arbejdsplads, så oplever IMAK, at der er mange problemer både med det fysiske og psykiske arbejdsmiljø. Det hjælper ikke at vi laver flotte samarbejdsaftaler med kommunen, når der ikke er nogen i kommunen eller skolerne der vil bruge dem. Det er et godt samarbejdsgrundlag, når der er tydelige politikker for medarbejderne, så medarbejderne altid ved, hvad de skal gøre i forskellige situationer, eller når de ved, hvad arbejdsgiveren vil gøre i forskellige situationer. Hver eneste dag får IMAK henvendelser fra lærere, som føler sig forbigået, ikke involveret ved beslutninger eller føler sig sat udenfor. Vi har en folkeskolelov, en arbejdsmiljølov og en samarbejdsaftale, som beskriver, hvornår ledelsen på skolen og medarbejderne skal involveres. Det eneste vi kræver fra IMAK's side, er, at man de enkelte steder respekterer aftalerne, da aftaler gælder indtil de er lavet om.

De sidste år er der bygget nye skoler som Narsap Atuarfia og Atuarfik Mathias Storch. Men i mange skoler er skimmelsvamp et stort problem, som betyder, at skolerne ikke kan bruges, ligesom i Kangaatsiap Atuarfia, hvor der bliver undervist i forsamlingshuset og andre steder i lokaler, som ikke er tidssvarende og ligger spredt ud over hele byen. Dette giver utrygge forhold for både for lærere og elever.

Kurser og videreuddannelser

Efter at Inerisaavik er blevet til Ilinniartitaanermik Aqutsisoqarfik er kurserne for lærere og skoleledere fordelt mellem Institut for Læring

makkualu piukkunnarsarluarnissaat trinlederiniit aallartillugit sul ingerlanneqartariaqavippu, tamakkuusarmatami siunissami atuarfinni aqutsisunngorumaartussanik ilaqartartut aammami ullumikut atuarfinni aqutsisunut ilaareersut.

Sinniisunik pikkorissaanerit

Piffissami qaninnerpaami tassa sisamanngornermiik sapaatip akunerata tulliani sinniisunut nutaat 31-vit pikkorissartussaavagut.

Uatsinnut pingaaruteqartupilussuuvog sinniisutta pisariaqartunik sakkussalersorsimanissaat, sinniisutut qinigaasimagaanni sulianik imaannanngittortalissuarnik suliaqartartussaanei pissutigalugit. Sinniisut nutaat amerlanerujussuisa sinniisutoqqatta pikkorissarneqaaqinnissartik tullianik isumaqatigiinniarnarit naammassisimalernissaat utaqqigallartariaqassavaat.

Isumaqatigiinniarsinnaatitaaneq isumaqatigiinniarnissallu

Aningaasarsiat pillugit isumaqatiginninniartussanngorpugut ukiup nutaap aallartisimalernerani, IMAK-imiit neriuutigaarput, isumaqatiginninniarnissami tullermi nunani avannarlerni kukkussutaa-sarsimasut sulisitsisuniit malinniaannavillugit malinniarneqar-naveersaassasut Assersuutigalugu 2013-mi Qallunaat Nunaanni isumaqatiginninniarnarup kingorna, isumaqatigiittoqarsinnaanngimmat, nunami aqutsisut akulerunnermikkut, ilinniartitsisunut sulinermik atugassarititaasunik aalajangiipput, aalajangiussaq taanna ilinniartitsisut atuartitsinissaasa piareersartarnerannut tunngassuteqarpoq, ilinniartitsisut atuarfimiinnerminni taamaallaat atuartitsinissaminut piareersarlutillu, atuartut suliaannik kukkunersiunerit ingerlattassagaat. Tamanna kinguneqarpoq, ilinniartitsisut atuartitsinerminni unillatsiarnerminni eqqissisimaarnissaannik periarfissaarullugit, tamatumani atuartut eqqugaanerpaarpaapput, tassa atuartitsissutissanik piareersarlutarunnaarnerup kingunerimmagu, fagip qaffasissusaani atuartitsinerup amerlasuuni appariartulernerinik.

Nunani avannarlerni ilinniartitsisorpassuit sulinermik isumaqatigiissutaasa allanngortinnerisa kingorna ilinniartitsisuijunnaarlutik allamik suliffitaarrapput amerlasuupilussuanngorput, tamakku suliffimminni puullaaqinerujussuaq atugarineqartoq atorunnginnamikku. Ajornartorsiut tamanna Qallunaat Nunaanni kommuneni amerlanerussuteqarlutuni ajornartorsiutaasoq maanna nassuerutigalugu maluginiarneqarmat, aqqiissutissatut immikkut isumaqatigiissusiornikkut aqqiiniartoqartaaralarpoq, kisiannili ajornartorsiuterpassuarnut tamanna aqqiissutaanngittoq oqaatigineqarluni.

Nunani avannarlerni suleqatigiinneq

Ukiut tamaasa nunani avannarlerni ilinniartitsisut kattuffiisa suleqatigiiffiat NLS arlaleriarluni naapeqatigiittarpoq, naapinnerit tamakku assigiinngittunik qulequtaqarluni ingerlanneqartarput, nunani avannarlerni pisunik annertuumik isumasioqatigiiffiup-

og styrelsen og uden nogen koordination. Konsekvenserne er desværre, at kurserne for lærerne og skolelederne er blevet færre eller stoppet helt, og indholdet af kurserne matcher ikke de udfordringer, som lærerne har til hverdag, og det hører vi fra skolerne.

Vi ved, at der stadigvæk er stor lærermangel i folkeskolen. Og rundt på kysten mangler der lærere i dansk og engelsk, og mange lærere mangler værktøjer i forhold til de stærkt udad reagerende elever. Der udover oplever vi i IMAK at der er en stor udskiftning af skoleledere, og der er et kæmpe behov for uddannelse af trinledere, da det er blandt dem, man finder fremtidige ledere.

TR-kurser

I næste uge holder vi kurser for 31 nye tillidsrepræsentanter. Det er meget vigtigt for os at give vores tillidsrepræsentanter de nødvendige værktøjer, da man, når man er blevet valgt som tillidsrepræsentant, kan få alvorlige opgaver. Da vi har mange nye tillidsrepræsentanter bliver de gamle tillidsrepræsentanter nødt til at vente med deres kursus, og det er noget som den kommende bestyrelse vil og skal snakke om.

Forhandlingsret og fremtidig forhandling

Vi skal forhandle løn i det nye år. Vi håber fra IMAK's side, at arbejdsgiverne ikke falder i samme grøft til forhandlingerne i 2018, som man har gjort i de nordiske lande. Som et eksempel kan nævnes forhandlingerne i 2013 i Danmark, hvor regeringen måtte blande sig i lærernes arbejdstid. Beslutningen betød, at lærerne kun må forberede sig og rette opgaver på skolen. Dette betyder, at lærerne ikke længere har mulighed for at hvile sig i frikvartererne, og dem der bliver hårdest ramt er eleverne, hvis undervisning bliver mere indholdsløs.

Mange lærere i de nordiske lande har fundet sig et andet arbejde for at undgå at blive ramt af den omfattende stress på arbejdspladsen. Denne problemstilling er erkendt af flertallet af kommunerne i Danmark nu, hvor der nu bliver lavet ekstraordinære arbejdstidsaftaler i disse kommuner, men der er stadigvæk uløste udfordringer.

put, nunanut tamanut pinngittoorneqarsinnaanngitsumik. NLS—ip naapinnerini sammineqartarput ilinniartitsisut kattuffiini nunanilu assigiinngittuni pisut, siunissaq pillugu ilinniartitsisunut atugassarititaasut takorluukkallu. Nunani Island-imiit, Norge-miit Qallunaat Nunaanniit, sverige-miit Finland-imiit Kalaallit Nunaanniillu Kattuffiit ataatsimoorluta naapittarnigut assorsuaq iluaqutaasarput, paa-sissutissanik oqallinnernillu pinngitsoorsinnaanngisatsinnik pilersitsisarlutik.

Kattuffik

Kattuffimmi ilaasortavut ukiuni kingullerni amerlassutsimikkut aalajaattupilussuupput, tassa ilaasortat 1.300-it missaaniittuaannaramik, taamaattumik naatsorsuutiginnilarput ilaasortaqaarniarneq qiviassagaanni ukiuni tulluittuni allanngungaartoqarnissaa. Qularutiginnilara siunissami sulik kattuffipput IMAK atuarfinni inuiaqatigiinnilu ilinniartitsisut atugarisaat pillugit oqalliseqataajumaartoq isummersueqataallunilu. Nalunnginnakku suliaq inuup ataatsip suliarinnigikkaa kisiannili ataatsimoornermik allaaveqartoq.

Kattuffiup aningaasaqarniarnera

Siulersuisut kattuffiup aningaasaqarniarnera aalajaatsutut nalilerpaat, ukiunili kingulliunerusuni suliat inatsisilerituunit suliakersuiartuinnartut amerliattuinnavissut tingoorartalersimavagut, taamaattumik siulersuisut siunnersuuteqarput, ukiumi nutaamingaanniit ilaasortaanermut akiliut qaammammut 25 kr.-mik qaffanneqassasoq, tamannalu matumani sinniisoqarfiup ataatsimeersuarnerani oqaluuserisassat ilagissavaat, soorlu tamanna imm 9-mi takuneqarsinnaasoq.

DLF

Danmarks Lærerforeningimutmut suleqateqarnerput assorsuaq ingerlalluartutut nalilertariaqarpara, tassami ukiumi qaangiuttumi suliani assigiinngittuni DLF-mi sulisut ilisimasalittaat atorluartaqaagut, tamatuminnga periarfissaqartaratta IMAK-imiit nuannaarutigeqisatsinnik. DLF-mut apeqquteqaateqaraangatta imaluunniit iluarsisarialinnik akunnartoorfinnik naammattorsigaagatta sukkasuumik DLF-miut sullittarpaatigut. DLF-mut taavalu Anders Bondomut tamanik ajunngitsunik kissaassilluta IMAK-imiit inuulluq-qusivugut. Ulluni makkunani Danmarkimi isumaqatiginninniarnissat pillugit aamma taakkua ulapputileruttoramik kattuffimmi siulittaasuat taamaammat maaniissinnaasimanngilaq. Neriuppunga qujassutissarput attaveqaatitta Jakob Munk Jensen-ip DLF-ip qullersaqarfianut anngukkumaaraa.

KANUKOKA

KANUKOKA suleqatigisimanera pillugu qutsavigerusuppara. Miserratigissanngilarpulli ukiuni kingulliunerusuni, sualummillu KANUKOKA-p Nuummiikkunnaarnerata kingunerisaanik, tamatumalu kingorna KANUKOKA-p sulisussaaleqilernerata kingunerisaa-nik, suliaasat kingaattorujussuarmik ingerlalersimammata. Neriuti-

Samarbejdet i Norden

Flere gange hvert år mødes de nordiske lærerorganisationers samråd NLS med bestemte emner om ting som sker i landene i Norden. I NLS drøftes forskellige forhold omkring lærernes forhold og dens fremtid. Deltagerne, som kommer fra Island, Norge, Danmark, Sverige, Finland og Grønland, og her udveksler man viden og drøfter emner, som har stor nytteværdi for os.

Organisationen

Organisationens medlemstal ligger meget stabilt på omkring 1.300 medlemmer, og vi regner ikke med, at det ændrer sig. Jeg er sikker på, at vores organisation IMAK vil være med til at debattere og kommentere omkring forholdene på skolerne og i samfundet. Jeg ved jo, at arbejdet ikke kun kommer fra et menneske men bygger på et sammenhold af kolleger.

Organisationens økonomi

Bestyrelsen betegner organisationens økonomi som stabilt, men de seneste år er der kommet flere og flere sager, som kræver juridisk bistand. Derfor foreslår bestyrelsen at hæve medlemskontingentet med 25 kr. pr. måned, fra den 1.januar 2018.

DLF

Vores samarbejde med Danmarks Lærerforening må jeg betegne som meget vellykket, da vi i de forgangne år har brugt DLF's eksperter flittigt. Og den mulighed er vi i IMAK meget glade for. Når vi har forespørgsler eller andre ting, så er DLF altid hurtig til at hjælpe os. Vi ønsker DLF og Anders Bondo alt muligt held og lykke fremover. I disse dage har de også travlt med forberedelserne til overenskomstforhandlingerne som kører til næste år i Danmark, og de har derfor ikke mulighed for at være med i dag. Jeg håber, at Jakob Munk Jensen vil bringe vores tak videre til DLF.

KANUKOKA

Jeg vil takke KANUKOKA for et godt samarbejde. Vi skal dog være ærlige at sige at i de senere år, og især da KANUKOKA ikke længere befinder sig i Nuuk, og på grund af for få medarbejdere, så foregår sagsbehandlingen meget

gaara atuariup allannforsarneqarnissaa pillugu, taavalu atuariit ineriartortinneqarnissaat pillugu ukiuni tulluuttuni suleqatigiilluarneq nukittorsarneqaqqissasoq.

IKIIN/Ilinniartitaanermik Aqutsisoqarfik, Ilinniarfissuaq

Amerlasooriaqalutalu IMAK-imiit suleqatigiinnissamik akulerut-sinneqarnissamillu kissaateqartoqartaraluartoq tamanna iluameer-sumik piviusumik atuussimanngilaq. Naalakkersuisoqarfimmik suleqateqarneq sivitsortumik uninngaannartutut oqaatigineqartariaqarsimasinnarluni suliaasanut ataasiakkaaginnarnut tunngasunik aalajangiinernillu ilisimatitsinernik taamaallaat imaqartarsimavoq. Upernaaq IMAK-imiit Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoq Doris Jakobsen Jensen-ilu naapeqatigeereernitta kingorna qaammatit pingasukkaarlugit naapittarnissat siunniussimavagut, IMAK-imi siulersuisut neriuttuarput ilinniartitaanermut naalakkersuisoqarfiup IMAK-llu akunnerminni qaninnerusumik suleqatigiittoqarnissaa-nik.

Ilinniartitaanermik Ilisimatusarfiup, Ilinniartitaanermik aqutsisoqarfimmiut suleqatiginerannik eqqaasaqassaguma, Ilinniartitaanermik Ilisimatusarfiup ataani ilinniartitsisunngorniartarnerup allannortiterneqarnissaanut IMAK-i referencegruppemut ilaatinneqarpoq, ulluinnarnili ilinniartitsisunut kursusiutaasussanut tunngasut IMAK ilaatinneqanngilaq, naak aningaasarsiat pillugit isumaqatiginninniarni 2014-mi pisumi angusat ilangisimagaluaaraat, IMAK-i ilinniartitsisut pikkorissarneqassatillugit ilinniaqqinnissaallu eqqartorneqassatillugu pilersinneqartussanik tusarniarneqarlunilu siunnersueqataasassasoq. Tamatumani peqataatinneqannginneq pillugu, maanna IMAK-iminngaanniit isumaqatiginninniartoqarnissaanik imaluunniit voldgiftetoqarnissaa pillugu inatsisile-rituumik suliaqartitsineq aallartinnikuuarput.

Suleqatit allat

Matumuuna aamma nunatsinni kattuffiit allat suleqatigisimasagut qujassuteqarfigerusuppakka, neriutugalugu unammilligassanut assigiinngitsunut suleqatigiinnerput ingerlalluaannarumaartoq. Kattuffiit ataatsimoorluta naapittarnigut assorsuaq iluaqutaasarput, paasissutissanik oqallittarnerit pinngittoorsinnaangisatsinnik imaqartarmata. Aammattaq Lærernes Pension-kkormiut suleqatigil-luarsimanerannut qujaffigerusuppakka, sualummi utoqqalinersiat pillugit ileqqaarnermi inatsisip nutaap pilersinneqarnerani. Nuan-naarutigeqaarput maani Ilulissani Sinniisoqarfitta ataatsimiinnera-ni peqataarusukkassi, nunatsinni ilaasortatta akornanni qanoq eq-qarsaasersortoqarnera oqallittoqarneralu tusaajartorlugu.

Allaffeqarfik

Ullumikkut allaffimmi sulisorisagut pingasuupput. Lisbeth 2003-iilli atorfininnikuuvoq. 2010-mi Sigrid, 2013-mi Karen, Pia Madsen naatsorsuutunik isumaginnittorivarput timemusialittut sulisarluni taavalu Paivi N. Rosing suliaasanut assigiinngitsunut ikiortigisar-

langsomt. Jeg håber på et godt samarbejde omkring udviklingen på skoleområdet i de kommende år.

IKIIN/Ilinniartitaanermik Aqutsisoqarfik, Ilinniarfissuaq

Samarbejdet med departementet har været stillestående, og har kun handlet om enkeltsager og gensidig orientering. Vi har fra IMAK's side mange gange udtalt et ønske om samarbejde og involvering, men har ikke rigtigt fået ørenlyd. Efter at IMAK og Naalakkersuisoq Doris Jakobsen Jensen mødtes i foråret, blev det aftalt, at man mødes hver tredje måned. IMAK bestyrelse håber, at samarbejdet mellem uddannelsesdepartementet og IMAK bliver tættere.

IMAK er med i referencegruppen omkring ændringen af læreruddannelsen, men IMAK er ikke med i Uddannelsesstyrelsens og Institut for Lærings planlægning af kursustilbud for lærerne, selvom det var med i resultatet af overenskomstforhandlingerne i 2014, at IMAK skulle høres og stille forslag til efteruddannelser og kurser for lærere og ledere. Derfor har IMAK set sig nødsaget til at begære mægling eventuelt med henblik på en voldgiftssag.

Andre samarbejdspartnere

Jeg vil hermed også gerne takke de øvrige fagforeninger, som vi har samarbejdet med, med håbet om at vores samarbejde omkring de forskellige udfordringer fortsat vil gå godt. Fagforeningernes fællesmøder har vi stor gavn af, da diskussionerne bringer ting frem, som vi alle har stor nytte af. Også tak for et godt samarbejde til Lærernes Pension, ikke mindst samarbejdet i forbindelse med ændringerne i lovgivningen omkring pensionsopsparinger. Vi er glade for, at I kan være med her i Ilulissat til repræsentantskabsmødet for at høre, hvad der rører sig blandt vores medlemmer.

Sekretariatet

Vi har i dag tre fastansatte medarbejdere i kontoret. Lisbeth blev ansat tilbage i 2003, Sigrid i 2010, og Karen i 2013. Pia Madsen er ansat på timebasis for at sørge for vores bogføring og opkrævning af kontingenter. Paivi N. Rosing laver forefaldende arbejde for os nogle timer

parput iluaqutigisarlutigu. Immikkut ulluinnarni allaffimmi sulisorisavut Karen, Lisbeth Sigrid-lu qamannga pisumik qutsaveqarfigerusuppakka, taakkuummata kattuffiup ulluinnarni ingerlaneranut qitiulluinnartut piffissami qaangiuttumi annertoorsuarmik suliaqarsimasunaasiit. Sulisut aalajaatsuupput. Qutsavigerujussuarpavut nersorlugillu.

Siulersuisut

Kingullermik siulersuisuni ilaasortanik qinersisoqarnerata taarse-raattoqangaatsiarsimavoq. Massakkut siulersuisuni ilaasortavut marluk sinniisussatut isernikuupput, siulersuisuni ilaasortat marluk allanik suliaqalerlutik tunuarnikuummata. Qinigaaaffimmi kujataaniit Nanortalimmiit avannamut Maniitsumut (Nuuk qarsullugu, Nuuk immikkut aallartitaqartarmat) Kattuffiupi siulittaasuata tullia Marie Sara Larsen qinigaraarput Qaqortormioq, Nuummiik siulersuisunut ilaasortaavoq Birthe Therkildsen, qinigaaaffimmi Sisimiuniit Ilulissunut siulersuisunut ilaasortaraarput Kirsten Sandgreen Iluliarmioq, qinigaaaffimmi Uummannaq avannamut tunulu tamaat sinnerlugu Nukannguaq Kristiansen Tasiilameersoq siulersuisunut ilaasortaraarput. Ukiuni kingullerni marlunni ilisarismallualersimagassi tamassi atasiakkaarlusi uummammik pisumik quttavigerusuppassi. Assigiinnginnerujussuatta oqallittarnigut pilersittarpaat, tamannalu uatsinnut nukittoqutaasimavoq, taassumammi kingunerisarmagu qulaajagassat oqallisigalugit eqqartorluartaratsigit IMAKimut ilaasortatsinnullu iluaqutaasumik.

Naggasiut

Ulluni tulluittuni IMAK-ip oqaluttuarisaanerani aatsaat taama amerlatigisunik sinniisoqarfiup ataatsimiittaleramili oqaluuserisassaarluni ataatsimiittussanngorpoq. Oqaluuserisassat IMAK-ip siunissaanut pingaaruteqarluinnartut oqaluuserineqartussaapput, aamma ataatsimiinnitsinni IMAK-imut siulitaasussamik nutaamik qinersisoqartussaavoq. IMAK-ip ileqqoreqqusai malillugit, siulersuisut siulittaasussarsiornissamut innersuussisussaapput, soorunami aamma IMAK-imi siulersuisut taamaasorsimapput, matumuu-na nalunaarutigissavara, IMAK-imi siulittaasussarsiornissamut Nikoline Cortzen, IMAK-ip siulersuisuininnaannit siulittaasussatut innersuukkatsigu. Manna iluatsillugu, kissaatinnguara ilissinnut Sinniisoqarfimmi ilaasortanut anngukkusuppara:

Kissaatigaara Ilissi sinniisoqarfimmi ilaasortat Kattuffitsinnut siulittaasunngortussamut uannut tapersersuisarneri, taavalu nuna tamakkerlugu pisunik anngussuiartarneri ingerlatiinnarumaarsisi. Kissaatigaara nuna tamakkerlugu atuarfinni pisunik, ilinniartitsisunullu attuumassuteqartunik inuiaqatigiit akornanni pisunik, ilissi Sinniisoqarfimmi ilaasortat, Kattuffitsinnut siulittaasunngortussamut, uannut tapersersuisarnissituut tapersersuiumaartusi. Siunissami uummatinga tamaat sinnerlugu kattuffipput IMAK ajunnginnerpaanik kissaallugu. Taamatut oqaaseqarlunga Sinniisoqarfimmut oqalugiaatinga suliaassanngortippara.

■ Karl Frederik Danielsenimiiit

om ugen, og det har vi stor nytte af. Jeg vil især takke vores medarbejdere på sekretariatet Karen, Lisbeth og Sigrid inderligt, da det er dem, der som sædvanlig har udført det store arbejde, der får organisationen til at fungere. En stabil arbejdskraft. Vi takker dem mange gange, og de skal have stor ros.

Bestyrelsen

Siden valget til bestyrelsen har der været en stor udskiftning. I dag er to suppleanter kommet i bestyrelsen, da to bestyrelsesmedlemmer er gået ud, fordi de har fået andet arbejde. Bestyrelsen består i dag af næstformand Marie Sara Larsen fra Qaqortoq fra valgkredsen i syd fra Nanortalik til Maniitsoq (undtagen Nuuk, som har sit eget medlem), fra Nuuk sidder bestyrelsesmedlem Birthe Møller Therkildsen, fra kredsen Sisimiut til Ilulissat sidder bestyrelsesmedlem Kirsten Sandgreen fra Ilulissat, fra kredsen Uummannaq og nordover til Tasiilaq i øst sidder Nukannguaq Kristiansen fra Tasiilaq. Jeg vil fra hjertet takke jer, som jeg har lært at kende i løbet af de sidste to år. Vores store forskelligheder giver anledning til mange debatter, og det er en stor styrke for os, og det har haft en stor nytteværdi for IMAK og vores medlemmer.

Afslutning

Det er første gang i IMAKs historie, at vi har så mange punkter i vores dagsorden her på vores repræsentantskabsmøde. Vi skal drøfte en række meget vigtige punkter, og et af dem er at finde en ny formand. Bestyrelsen skal i ifølge vedtægterne pege på en formandskandidat, det har bestyrelsen selvfølgelig gjort, og jeg kan hermed meddele, at bestyrelsens formandskandidat er Nikoline Cortzen. I den anledning vil jeg bede vores medlemmer i repræsentantskabet om at fortsætte med at give input og støtte til den kommende formand, når der i samfundet er nogle emner, som berører skolerne, og lærerne her i Grønland, ligesom I har bakket op om mig. Af hele mit hjerte vil jeg gerne ønske vores fagforening IMAK al godt fremover. Med disse ord overlader jeg denne mundtlig beretning til Repræsentantskabets behandling.

■ Af Karl Frederik Danielsen

IVALO EGEDE

*Birthe Møller Therkildsenip IMAK'imi siulittaasutut
suliassarpassuani qilanaarai*

*Birthe Møller Therkildsen glæder sig til de mange
forskellige opgaver, som hun får som formand for IMAK*

Siulittaasortaaq

Den nye formand

**IMAK'imut siulittaasutut qinigaaqqammersoq
Birthe Møller Therkildsen suliassami ukiortaamiit
aallartinnissaannut qilanaarpoq. Qujamasuppoq,
tulluusimaarluni maniguullunilu.**

**Den nyvalgte formand for IMAK Birthe
Møller Therkildsen glæder sig til at gå i
gang med opgaverne i det nye år. Hun er
taknemmelig, stolt og ydmyg på en gang.**

IMAK'imi siulittaasumik qinersisoqassatillugu qinigassanngortinniartoq allap qinigassanngortittussaavaa. Monica Dorphilu Qaqortumeersoq Birthe Møller Therkildsenimik qinigassanngortitsisuuvoq, Monica qinigassanngortitsinermini ilaatigut ima oqarpoq: – Birthe Møller Therkildsen IMAK'ip siulersuisuineereerpoq ukiuni sisamani, sinniisutut aallartitani ilaasortaavoq IMAK'ilu sinnerlugu pisuni assigiinngitsuni peqataasarluni. Sukumiisumik suleriaaseqarpoq piareersarluarsimasarlunilu sakkussallu siulittaasuunisamat pisariaqartut pigereerlugit. Tassa piareersimavoq. Ilippanartuuvoq, tatiginartuullunilu. Nunani avannarlerni suleqataaneq sungiusimavaa, IMAK'illu ilisarnaataatut naasutulli inerereersimaluni.

Birthe Møller Therkildsen pissanganaqisumik siulittaasunngor-niutereernerup kingorna qinigaammat, mobiilia sianeqattaartuat-sianngorpoq: – Mobiilima orsussaa ulloq naallugu atasarluarami, ullumikkut arlaleriarlunga immertariaqarsimavara. Birthe Qano-ruumit Nunattalu Nipaanit apersorneqarpoq, inuppasuillu siar-ngupput pilluaqquniarlugu. Inuttaata nammineq sianerfigeqqaar-paa ernini Victor qulinik ukiulik. Taassumalu arni ataatsimeersu-arnerp kingorna Nuummot utermat parsarpaa arpaannaq naasut kusanangaartut pakkusimallugit.

Når der er valg til formand i IMAK, så kræver det at et andet medlem stiller hende op. Monica Dorph fra Qaqortoq var såkaldt stiller for Birthe Møller Therkildsen, og Monica sagde blandt andet følgende i sin tale: – Birthe Møller Therkildsen har været med i IMAK's bestyrelse i fire år, hun er medlem af repræsentantskabet, og har repræsenteret IMAK i forskellige sammenhænge. Hun er altid grundig og velforberedt, og har allerede de redskaber, der skal til for at være formand. Hun er parat. Hun er tillidsvækkende. Hun har erfaring med nordisk samarbejde, og hun er som IMAKs logo, en blomst, der allerede sprunget ud.

Da Birthe Møller Therkildsen blev valgt som formand efter et nervepirrende kampvalg, var hendes mobil ikke stille i mange minutter af gangen: – Batteriet på min mobil plejer at holde en hel dag, men i dag har jeg måttet oplade mobilen flere gange. Birthe gav interview til Qanorooq og til Nunatta Nipaa, og mange ringede for at lykønske hende. Den første hun selv

Birthe Møller Therkildsen sinniisutut aallartitat qinigaareernermini oqalugiarfigigamigit

Birthe Møller Therkildsen da hun holdt sin valgtale på repræsentantskabet

*Siulittaasumut qinersereermermi nuannaartun-
nguaqarpoq. Birthe Møller Therkildsen aajuna
Monica Dorph aamma Mona-Lisa Rafaelsen
akornanni*

*Glæde efter formandsvalget. Her ses Birthe
Møller Therkildsen mellem Monica Dorph og
Mona-Lisa Rafaelsen*

Birthe Møller Therkildsen Paamiuneersuuvooq meeqqallu atuarianni naammassigami Qaqortumut nuuppoq GU-mi atuariartorlugu. Ikastimi Idrætshøjskolimi ukioq ataaseq atuareerami Qaqortumi pisiniarfiit ilaanni sulivoq. Taavalu Ilinniartissuarmi atualerpoq, tassaniinnerminilu paarlaateqatigiinnikkut periarfissaq atorlugu ukiup affaani Norgemi ilinniartitsisunngorniarfimmi atuarluni. 2003-mi ilinniartitsisutut naammassivoq, taavalu Atuarfik Ukaliusami aammalu Paamiuni atuarfimmi sulereerami Nuussuup Atuarfiani atorfinippoq maannamut sulii atorfigisaminik. 2012-imi sulisut sinniisaattut qinigaavoq. Birthe Møller Therkildsenip aamma atuarfissaq pillugu akademisk diplomuddannelse naammassisimavaa.

Birthe Møller Therkildsen CSR Greenland'imi suliamut peqataavoq, tamatumalu saniatigut ilinniartitsisut nunat avannarlarmiut suleqatigiiffianni NLS'imi ukiuni kingullerni sisamani suleqataasimalluni. NLS kattufferujussuuvooq, tassanilu Birthe nunanit avannarlarniit tamanit peqataasut suleqatigai. Ullunilu makkunani Birthe suliat killiffiat pillugu

NLS suua?

Nordiske Lærerorganisationers Samråd (NLS) Nunani Avannarlarni ilinniartitaanermut tunngasuni tamani ilinniartitsisut kattuffiisa suleqatigiiffigaat. NLS kateriffiuvoq kattuffiit tassunga atasut Nunani Avannarlarnut nunanullu tamalaanut tunngasunik paasissutissanik misilittakkanillu avitseqatigiiffisagaat. Suliassaanni pingaarnerit tassapput ilinniartitaanermi peror-saanermi tunngavitsigut siuarsaanissaq aamma ilinniartitsisut inuiaqatigiinni isigineqarnerannik porsaanissaq.

ringede til, det var til hendes søn Victor på ti år. Det var også ham, der løb hende i møde med en stor buket blomster, da hun landede hjemme i Nuuk efter generalforsamlingen.

Birthe Møller Therkildsen er fra Paamiut, og efter folkeskolen flyttede hun til Qaqortoq for at gå på GU. Efter et år ophold på Idrætshøjskolen i Ikast arbejdede hun i en butik i Qaqortoq. Så startede hun på Ilinniartissuaq, og var et halvt år på udveksling på en læreruddannelse i Norge. I 2003 blev hun færdig som lærer, og efter at have arbejdet på Atuarfik Ukaliusaq og på skolen i Paamiut, blev hun ansat på Nuussuup Atuarfia, hvor hun har arbejdet siden. I 2012 blev hun valgt som tillidsrepræsentant. Birthe Møller Therkildsen har også en akademisk diplomuddannelse i læsning.

Birthe Møller Therkildsen deltager i arbejdet i CSR Greenland, derudover har hun deltaget i det nordiske lærersamarbejde NLS de sidste fire år. NLS er en kæmpe organisation, og her samarbejder Birthe med deltagere fra alle de nordiske lande. I disse dage er Birthe ved at skrive sit bidrag til den fælles statusrapport, og mandag tager hun af sted for at deltage i et møde i styrelsen for NLS.

– Det var på et sommerkursus på Island arrangeret af NLS jeg mødte en masse nordiske kolleger, der gik meget op i deres organisationsarbejde, at jeg fik blod på tanden, som man kalder det, når man brænder for en sag. De talte varmt om arbejdet i deres organisationer, og de ville have indflydelse, fortæller Birthe Møller Therkildsen. Så hun stillede op til valg til bestyrelsen i IMAK, og da hun blev valgt var en af

ataatsimoorussamik nalunaarusiassami ilanngussassani allannialeruttorpaa, taamattaarlu NLS'ip aqutsisoqarfiani ataatsimiinnissamut peqataajartorluni ataasinngorpat aallassalluni.

– NLS'ip aaqqissugaanik Islandimi aasaanerani pikkortissarninni suleqatit nunat avannarlermiorsuit naapeqqaarpakka, taakkulu kattuffeqarnikkut suliaminnik pingaartitsinerujussuat annertuumik sunnertiffigaara. Kattuffiminni sulinertik sunnuteqarusunnertillu nuannaralugu eqqartortarpaat, Birthe Møller Therkildsen oqaluttuarpoq. Taamaalluni IMAK'ip siulersuisuinit qinigassanngortippoq, qinigaagamilu suliaanut siullernut ilaavoq IMAK'ip ilaasortaminut neqeroorutai pillugit quppersagaliorneq.

– IMAK'ip kattuffittut suunera pillugu ilinniartitsisunik paasisutissiuartarnissaq pingaaruteqarlunnarpoq. Ilaasortat amerlaqaat aatsaat ajornartorsiuteqale- raangamik kattuffimmut saaffiginnittartut, maanilu isumaqatigiissutit, atorfinitsitaanerit soraarsitaanerillu pillugit paasisimasat avataasigut aamma piginnaanngorsaqqinnernut periusissiatigullu ineriartortitsiner- nut tunngasunik annertuunik suliaqarpugut.

Aaqqiagiinnginnerit aaqqiiviginissaat

Birthe Møller Therkildsen oqaluttuarpoq: – Meerartagut ullumikkut piumasaqarnikkaajupput ilinniartitsisunillu ataqqinnissuseqaratik, tamannalu ilungersunaqaaq. 'Uannut naalagaanngilatit' tusartuartaarparput. Uteriitsuupput ataasiaannarlugillu oqarfigalugit iluaqutaaneq ajorpoq. Angajoqqaat meerartamik piumasaqaataannik illersuisarput, iliuuseqarniarlunilu oqaloqatigiinniarsarineq ajornakusoortarpoq.

Nangipporlu: – Qanganisarpalaartutut isumaqarfigineqarsinnaavoq IMAK'ip tungaaniit kissaatigigat- sigu imminut illersornissamut aaqqiagiinnginnerillu aaqqiiviginissaannut pikkorissartarnissat atuutilissasut kissaatigigatsigit, kisiannili tassa atuarfinni ulluinnaat allannorsimapput. Taamaattorli atuarfinni naalakki- saartitsisarneq uterfigerusunngilarput. Ullumikkulli atuarfinni atuartorpassuaqalernikuuvoq kamallutik qisuariartartunik. Qaqutigoortuunngilaq atuartut isim- mittaallutik, tilluaallutik kimmaallutillu qisuariartar- nerat. Ajornartorsiutillu tamakku iliuuseqarfiginis- saannut sakkussanik atugassatsinnik amigateqarpugut.

■ Ivalo Egedemit

de første ting hun gik i gang med var at få lavet en pjece til medlemmerne om hvad det er, som IMAK tilbyder medlemmerne.

– Det er utroligt vigtigt at blive ved med at informere lærerne om, hvad IMAK er for en organisation. Mange medlemmer kontakter først deres fagforening, når de har fået problemer, men IMAK arbejder med et bredt spektrum af opgaver, og ud over al den ekspertise vi har omkring overenskomster, ansættelser og afskedigelser, så arbejder vi altså rigtigt meget med kompetenceudvikling og strategi- udvikling, siger Birthe Møller Therkildsen.

Konflikthåndtering

Birthe Therkildsen fortæller: – Børnene i dag har en kræ- vementalitet, og har ikke respekt for læreren, og det er også en kæmpe udfordring. 'Du bestemmer ikke over mig', ly- der det tit. De er stædige, og det er ikke nok at sige tingene en gang. Forældrene støtter op om de krav, som deres børn stiller, og det er svært at få en dialog om, hvad der kan gø- res.

Hun fortsætter: – Det kan virke en smule gammeldags, når vi fra IMAK's side ønsker at få indført kurser i selv- forsvar og konflikthåndtering, men hverdagen i skolen har simpelthen ændret sig. Og nej, vi vil ikke tilbage til den sor- te skole. Men der er mange udad reagerende elever i skolen i dag. Det er ikke ualmindeligt at elever sparker, slår og bi- der. Og vi mangler simpelthen redskaber til at tackle disse problemer.

■ Af Ivalo Egede

Hvad er NLS?

Nordiske Lærerorganisationers Samråd (NLS) er et sam- arbejdsorgan for de nordiske lærerorganisationer indenfor hele uddannelsesområdet i Norden. NLS er et forum hvor der udveksles information og erfaringer mellem de tilknyttede organisationer, både indenfor Norden men også på et inter- nationalt niveau. Deres vigtigste opgaver er at fremme den pædagogiske udvikling indenfor uddannelse og at arbejde for at styrke lærernes status i samfundet.

Ataatsimiilluarneq

Sinniisoqarfiup ataatsimiinnera
aporfeqannguarani
ingerlalluataarpoq,
IMAK'imi siulersuisut
allaffeqarfillu
piareersarluarsimammata

Repræsentantskabsmødet
kørte som en velsmurt
maskine, for bestyrelsen
og sekretariatet i IMAK
havde forberedt
sig grundigt

*Siulersuisut aamma allattoqarfimmi sulisut
ataatsimiinnginnermi aamma anitsiarnertit nalaani
ataatsimiinnerillu kingorna sulersuaartarput.*

*Bestyrelsen og sekretariatet havde super travlt op til
åbningen af repræsentantskabsmødet, og arbejdede i
pauserne og efter møderne alle dage*

Godt møde

Sinniisoqarfimmi ilaasortat arfininngornermi Ilulissanut tike-rartut siulersuisunit eqeersimaatunit tikilluaqquneqarput. Siu-lersuisut allaffeqarfillu ullunik ataatsimiiffissanik piareersaal-lutik sulì ulappupput, Hotel Arctic'illu ataatsimiittarfiani mi-krofonit, seqertitsissut højtalerillu misiligarneqarput.

Ataatsimeersuarneq ulluni pingasuni ingerlanneqarpoq, sa-paammi ullaap tungaa nal. qulinut erinarsoqatigiinnermik aut-sisussamillu toqqaanermik aallartinneqarluni. Taama pisoqa-reermat siulittaasoq Karl Frederik Danielsen tullinnguuppoq. Taassuma nalunaarutini oqalugiaatigaa, naammassimmallu si-unnersuutit tiguneqarsimasut sammineqarput nalunaarusiami allatami tulleriiaarneri malillugit.

Ataasinngornermi malittarisassanut allannguutissatut si-unnersuutit sammineqarput, ataasiakkaarlugit oqaluuserine-qarlutik. Siulittaasumik qinersinissaq pingaaruteqaqisoq eqqa-aneqartanngilaq. Siulittaasunngorniarlutik nalunaarsimasut pingasuupput, qinigassanngortikkusuttunullu periarfissaq sulì ammavoq. Kina qinigaanissamat piukkunnarnerunersoq arlaannaataluunniit oqaatigiumanngilaa, taamaalillunilu nag-gataa tikillugu pissangasoqarpoq.

Marlunngornermilu pilersaarutit malillugit naatsorsuutit saqqummiunneqartussaapput, kukkunersuisunillu anngaagin-nanngitsunik qinersisoqarpoq. Ataatsimeersuarnermi pitsaal-luinnartumik aqutsisuvoq Mikkel Michelsen, Dansk Lærer-foreningimi pikkorissaanermut siunnersortaaasimasq soraar-neq. Asulumi pisariaqarsorileraangamiuk quiatsannartunik oqaluttualaartarluni, erloqinartuutaalu taamaasa tusarunar-pagut, soorlu ullaakkut nutsaminik iluarsiniartarneranut tunngasut.

Taavalu siulittaasumik qinersinissaq tullinnguuppoq, tamannalu allakkatigut pingasoriarluni taasinikkut pivog.

Malunngornermi unnuklut mamavissunik nereqatigiit-toqarpoq, ullorlu IMAK'ip nammineq nipilersortartuisa appi-simaarnerannut qitimmik naggaserneqarluni.

Pingasunngornermi allaffeqarfimmi sulisut aallartussan-ngorput, taaseqataasinnaallutillu peqataasunik tamanik pak-kutaaralutik inuullaqqusillutik. Unnukorsiornep kingorna sammisassat aappaat aallartinneqarsinnaalerpoq, ataatsimiit-tarfimmi nerriviit suleqatigiiaarfusinnaanngorlugit inissinne-qareermata, taamalu sinniisut 31-usut tunngavisumik pikko-rissarnertik aallartissinnaalerpaat.

Medlemmerne af repræsentantskabsmødet kom til Ilulissat i løbet af lørdagen, og blev vel modtaget af en oplagt bestyrelse. Bestyrelsen og sekretariatet var stadig i fuld gang med at forberede dagene, og i det store konferencelokale på Hotel Arctic blev der tjekket mikrofoner, projektor og højtalere.

Repræsentantskabsmødet kørte over tre dage. Mødet startede søndag formiddag kl. 10.00 med en morgensang og valg af dirigent. Herefter tog for-mand Karl Frederik Danielsen over. Han afgav sin mundtlige beretning, og herefter blev de indkomne forslag behandlede et for et i den rækkefølge, som de stod i den skriftlige beretning.

Mandag var det forslag til ændringer af vedtæg-terne på repræsentantskabet, der var på dagsorde-nen, og de blev gennemgået en efter en. Formands-valget var det store emne, som ingen talte om. Der var tre kandidater, og der var åbent for flere kan-didater. Ingen ville komme med et bud på, hvem der havde størst chance for at blive valgt, så der var spænding til det sidste.

Tirsdag var så dagen, hvor regnskabet skulle fremlægges, og der var valg af kritiske revisorer. Dirigent Mikkel Michelsen, der er pensioneret kur-suskonsulent i Dansk Lærereforening, styrede mødet i repræsentantskabet på bedste vis. Der faldt gerne en sjov historie af, når han syntes der var behov for det, og vi lærte for eksempel om alle hans fortræ-deligheder, når skulle han skulle sætte sit hår om morgenen.

Så kom det spændende formandsvalg, der forgik skriftligt og i tre omgange.

Tirsdag aften var der lækker afslutningsmiddag, og bagefter var der dans med IMAK's eget band.

Onsdag kunne medarbejderne i sekretariatet give en krammer og sige farvel til alle de delegere-de. Efter aftensmaden kunne de så gå i gang med anden runde, når indretningen med gruppeborde var på plads i det store konferencelokale til den næ-ste ombæring, nemlig et grundlæggende kursus for 31 tillidsrepræsentanter.

IMAK-ip sinniisoqarfiani ataatsimiinnermi peqataasut, Ilulissat, 12 -14. november, 2017.

Deltagerne på repræsentantskabsmødet i IMAK, Ilulissat, 12.-14. november, 2017.

it Nunaat

Doris Jakobsen Jensenip oqalugiaataa

Doris Jakobsen Jensens tale

Ilinniartitaanermut, Kulturimut, Ilisimatusarnermut
Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq Doris Jakobsen
Jensen IMAK-ip sinniisoqarfiata
ataatsimiinnissannut aningaaqarnermut
inatsisissamut isumaqatigiinniarnert pissutigalugit
ajoraluartumik peqataasinnaangilaq. Ilinniarti-
taanermut pisorta qarfimmi pisortaq Simon
Lennert naalakkersuisup oqalugiaataa atuarpaa.

Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur,
Forskning og Kirke Doris Jakobsen Jensen
måtte melde afbud til IMAK's
repræsentantskabsmøde på grund af
finanslovsforhandlingerne i Inatsisartut.
I stedet deltog styrelseschef Simon
Lennert på vegne af medlemmet af
Naalakkersuisut, og han holdt hendes tale.

Asasakka IMAK-imi siulersuisut, sinniisoqarfik ilaasortallu.

Qujanaq Naalakkersuisut sinnerlugit oqaaseqarnissamut periarfissinneqaratta. Ulluni ukunani kattuffissi iluani suliasat pissanganartut inuiaqatigiinnullu pingaaruteqartut eqqartortussaavasi. Sulilluarnissassinnik kissaappassi, angujumaakkassi maanngaanniillu oqariartuutigiumaakkasi pissangallunga qilanaarlungalu utaqqissavakka.

Misissuinerit takutippaat ilinniarsimaneq aqqutissaasoq pitsaasoq. Tamatuma anguniarnerani, tassa meerartatta inuussuttuarartattalu ilinniagaqalernissaannut, pingaaruteqarluinartumik suleqataavusi. Nunatsinni ilinniartitsisut pikkorisut sulilluartullu atorfissaqartippagut, kalaallisut imaluunniit allamiut oqaasiinik oqaseqartuungaluarpata. Ilinniartitsisutut ilinniarsimasut nunatsinneersut qangatuut amingaataajunnaariartornerat malunnarpoq. Taamaakkaluartoq sulis isorliunerusuni taasakkatsinni ilinniartitsisussaaleqineq atuuppoq. Ilinniartitsisussaaleqinerup meeqqap pitsaasumik ilikkiariartornissaa atuartinneqarnissaalu killilersortarpaa, taamaattumillu ilinniartitaanikkut, pikkorissaanertigut attaveqaatillu pitsanngoriartortut inerisarlugillu atorluarnerisigut pitsanngorsaa juarnissaq pisariaqarpoq. Tamannalu susasaqartut suleqatigiinnerisigut aatsaat pisinnaavoq, soorlu aamma meeqqat atuarpaa 2015-imi naliliiffiqineqareernerani tamanna politikkikkut inissisimasunit tamanit oqariartuutigineqartoq. Taamaattumik suleqatigiissutaasinnaasut ujjartortuarnissaat tamatsinnit anersaaqarfigineqarluni pinissaa neriutigaara.

Kære bestyrelse i IMAK og medlemmer af repræsentantskabet.

Tak fordi I har givet os mulighed for at holde et oplæg på jeres møde. I skal de kommende dage drøfte en række spændende emner, som har af stor betydning for samfundet og ligger indenfor organisationens kerneopgaver. Jeg ønsker jer et godt samarbejde, så I kan opnå jeres mål, og jeg afventer spændt hvilke budskaber I kommer med.

Undersøgelser har vist at uddannelse er den bedste vej. For at nå denne målsætning om at børnene og de unge kommer i gang med en videregående uddannelse, er I de vigtigste parter. Grønland har behov for dygtige lærere, der yder en stor indsats, uanset om de taler grønlandsk eller andre sprog. Det er mærkbart at manglen på uddannede lærere på Grønland er mindre end tidligere. På trods af dette er der stadig mangel på lærere de steder vi kalder yderdistrikterne. Manglen på lærere begrænser elevernes mulighed for at opnå bedre læringsmål og undervisning, og derfor er der behov for at udnytte de kommunikationsformer, der er under stadig udvikling og at bruge dem til flere kurser og bedre uddannelser, så vi til stadighed kan opnå bedre resultater. Dette kan kun opnås gennem et øget samarbejde mellem de involverede parter, noget der lægges vægt på fra poli-

HELLE NØRGAARD/NAM.OQ.

Nalaakkersuisoq Doris Jakobsen Jensen sinniisoqarfimmi ataatsimiinnermi ajoraluartumik peqataasinnaannginnami

Naalakkersuisoq Doris Jakobsen Jensen kunne desværre ikke selv deltage i repræsentantskabsmødet

Sunami tamarmi ataqatigiittutut ippoq, ilinniartitsisut sulilluurtut takutittarpaat angusassaq kusanartumik anguneqarsinnaasoq. Tamannalu aamma atuartup angerlarsimaffia suleqatigilluinnarlugu angusassaasoq nalunngilarput. Tamannalu pillugu Naalakkersuisoqarfiit susassaqtut akimorlugit suleqatigiinnerit aamma ingerlanneqarput.

Meeqqat Atuarfiata ineriartuarnissaanut suliniutit masakkut arlallit ingerlanneqarput. Ilaatigut taaneqarsinnaavoq, siunissami ilinniartitaanermik aqqissuusseqqinnissamik pilersaarusiornerput aallartisaleruttormat. Takorloorpara Meeqqat Atuarfiat ilinniarfiillu imminnut qaninnerunissaat.

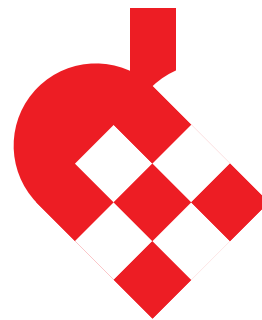
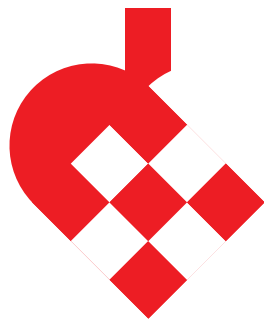
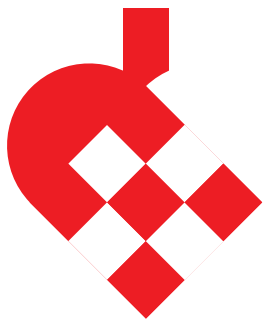
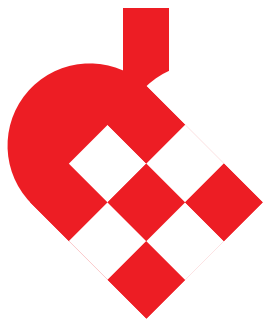
Ullumikkut atuartut 10. klasse qiteqqunnerata kingorna qinnuteqatussapput ingerlaqqiffissaminnut, tamatumalu aamma kingunerisarpaa ingerlariaqqinngitsoortut amerlasarlutik. Tamanna pinngitsoortinniarlugu aamma atuartut soqutigisaat malinnerullugit atuartitsineq ingerlanneqarsinnaanissaanut pilersaaruteqarpugut. Atuartut qinnuteqanngikkaluarlutik pikkoriffiit malillugit atuartassapput ukiut isikkaneq marluk tikillugit, soorlu sanasutut ilinniagaqaru-

tisk hold. Derfor er det mit håb, at vi i denne ånd sætter fokus på de områder, hvor vi har fælles interesser.

Det hele hænger jo sammen. De dygtige lærere sikrer gode resultater ud fra målsætningerne. Vi ved også, at dette kun kan opnås gennem et godt samarbejde med elevens hjem. Med udgangspunkt i dette, er der nu igangsat et tværgående samarbejde mellem relevante departementer.

Der er sat flere initiativer i gang for at forbedre folkeskolen. Blandt andet kan jeg nævne, at vi så småt er gået i gang med planlægning af reformarbejdet af uddannelsesområdet. Min vision er, at folkeskolen og videreuddannelsesområdet kommer tættere på hinanden.

I dag kan elever, når de er midtvejs i 10. klasse, søge en plads på en videreuddannelse, men et stort antal unge går ikke videre. Vi har planer om at imødegå dette ved at tilrettelægge undervisningen ud fra børnenes interesser. Eleverne skal gå i skole til og med 12. klas-

suttut atuarfimmi sananermut tunngasunik annerusumik sammisaqartinneqassooq, ukiullu ikinnerusut atorlugit sanasunnngorniassalluni. Aaqissusseqqinnermi tassani IMAK-i susassaqtullu allat sulinermi akuutinneqarnissaat pilersaarutaavoq.

Naalakkersuisutut nuannaarutigaa suleqatigiinnissaq ilisimatitseqatigiittarnissarluni siunertarlugit qaammatit pingasukkaarlugit naapittarnissap isumaqatigiissutaanikunera aallartinnikuuneralu.

Nunatsinni ilinniartitsisunnngorniartarnerup aaqissuus-siffiginerata naammassinissaa qilanaareqaara. Ilinniartitsisutummi ilinniartut pitsaanerpaamik sulinissaminut sakkus-saqalernissaat pingaaruteqarlunnarpoq. Tamannalu anguniarlugu massakut sulisoqarpoq.

Naalakkersuisoqarfitta ataani Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik kommuninut pitsaanerumik suleqatigiinnissaq pillugu kommunini atuarfeqarnermut ingerlatsiviit qanimut ataavartumik attaveqatigisarnarat pilersinnikuuaat, ilaatigut Ipadit atorlugit suliniutinut, kvalitetsrapportip ilusissaanut suliniummik allarpaalussuarnillu atuarfinnut suleqatigiissuteqarlutik. Ilinniarfissuarmik aamma suleqateqarneq nukitsorsarneqarpoq aaqissuusannut peqatigiittarnernut avitse-qatigiittarnikkullu. IMAK-imik suleqateqartarnerup ingerlareersup ingerlateqqinnissaa aamma naatsorsuutigaarput. Nalunngilarpummi suleqatigiinnikkut akisussaaqatigiinneq pilersinneqartartoq taamaalillunilu meeraq pillugu sulinermi angusat pitsaanerusarlutik.

Nuannaarutugalugu nalunaarutigissavara ukiaanerani Inatsisartut ataatsimiinneranni Meeqqat Atuarfiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15 2012-meersoq allannguuteqartussatut tamakkiisumik akuerineqarmat. Tassanilu pineqarput nunaqarfinniit illoqarfinnut atuariatortut ineqarfiisa inatsisitigut minnerpaaffilerneqarnissaannut periarfissiineq, atuartut ukiumik ataatsimik uteqqiisinnaanissaat inatsisiti-gut illersorneqalernera aammalu sunniutinik misissuinerit eqaannerusumik saqqummersinneqartalernissaat.

Naggataatigut oqaaseqarnissamut periarfissinneqarnit-sinnut qujaqqillunga tamassi sulilluarnissassinik kissaati-ngaarpassi.

Qujanaq.

se ud fra deres styrkesider. For eksempel kan en elev, der ønsker at uddanne sig som tømrer, følge fag som relaterer sig til det formål, og kan efterfølgende gennemføre tømreruddannelsen hurtigere. Det er planen, at denne reform skal gennemføres i samarbejde med IMAK og andre relevante parter.

Som Naalakkersuiso er jeg glad for samarbejdet, og glad for at vi begyndt at mødes til gensidige orienteringsmøder hver tredje måned.

Jeg ser frem til færdiggørelsen af reorganiseringen af læreruddannelsen. Det er jo meget vigtigt at lærerne får tilegnet sig de værktøjer, der er relevante i deres arbejde som lærere. Og der arbejdes på at opnå dette.

Uddannelsesstyrelsen, som ligger under mit departement, har skabt en god kontakt med forvaltningerne i de enkelte kommuner for at sikre et bedre samarbejde. De er begyndt at bruge iPads i forskellige projekter, for eksempel i projektet om strukturering af kvalitetsrapporten og flere andre initiativer, når de samarbejder med skolerne. Samarbejdet med seminariet er blevet styrket gennem fælles aktiviteter og udvekslinger. Det igangværende samarbejde med IMAK regner vi med fortsætter. Vi ved jo også, at samarbejde skaber et fælles ansvar og vil betyde en bedre indsats overfor børnene.

Jeg er glad for at kunne oplyse at Inatsisartut under efterårsmødet i 2017 har godkendt forslaget om, at Inatsisartuts lov nr. 15 af 2002 skal ændres. Det skaber blandt andet mulighed for en lovhjemmel, så der etableres et mindstekrav, når der skal etableres elevhjem til eleverne fra bygderne, når de flytter ind til byerne. Der er ligeledes skabt mulighed for at lovgivningen støtter elever, som vil gå et år om, og undersøgelserne af effektmålinger kan offentliggøres på en mere fleksibel måde.

Til sidst vil jeg gerne takke jer igen for at have givet mig mulighed for at kunne holde tale i dag, og jeg ønsker jer alle god arbejdslyst.

Tak.

Naatsut

Danmarks Lærerforeningimit inuulluaqqussut

Danmarks Lærerforeningimi (DLF) siunnersorti Jakob Munk Jensen, Ilulissanit sinniisoqarfiup ataatsimeersuarnerani peqataasoq, DLF'ip siulittaasuata Anders Bondo Christensenip inuulluaqqussutaanik apuussisuuvoq. Siulittaasoq uggornaraluartumik nammineq peqataasinnaasimanngilaq isumaqatiginninniarnit ilungersunartut suliarileruttoramikkit. Taamatuttaaq DLF-imi siulittaasup tullia Dorthe Lange peqataasinnaasimanngilaq. Jakob Munk Jensen oqaluttuarportaaq DLF-imi siulittaasoqarfiup allatseqarfullu IMAK-ip ineriartornera ukiorpassuarni malittarisimagaat, kattuffillu taakku akornanni suleqatigiinneq qanimut ataqpeqatigiittumillu ingerlanneqarsimasoq.

Lærernes Pension

Poul Brüniche-Olsen Lærernes Pensionimeersoq oqaluttuarpoq IMAK-ip ilaasortaasa Lærernes Pension 2000-imiilli atugarisimagaat, ilaasortaasinnaasunillu 2.700-uusunit taamaallaat 900-t soraarnerussutisiassat pillugit aaqqissuussinermi ilaasut. Tamatuma takutippaa ilinniartitsisut ilarpassui allatut inuussutissarsiuteqalersimasut. Poul Brüniche-Olsenillu oqaatigaa Lærernes Pensionimi ilaasortaannermi aningaasartuutit ikinnerusut, erniat pitsaasuullutik sullissinerlu qaffasiluni, ilanngullugulu oqarpoq soraarnerussutiassat pillugit aaqqissuussineq taanna ilaasortanit iluarisimaarneqartorujussuusoq. Paul Brüniche-Olsen siniisoqarfiup ataatsimiinnerani peqataavoq Steen Schounborg aamma Ditte Amstrup ilagalugit.

Atorfillit Kattuffiat

Atorfillit Kattuffianni (AK) ukioq kingulleq siulittaasunngortoq Dina Olsen IMAK-imik suleqateqarnermik iluarisimaarnarnera oqaatigaa, erseqqissaatigaalu IMAK-imi isumaqatissarsiortarneq pikkoriffigineqartoq. Dina Olsenip IMAK-imi siulittaasuusimasoq qutsavigaa siunissamilu ajunngitsunik tamanik kissaallugu.

Kort nyt

Hilsen fra Danmarks Lærerforening

Konsulent Jakob Munk Jensen fra Danmarks Lærerforening (DLF), der deltog på repræsentantskabsmødet i Ilulissat, sendte en stor hilsen fra formanden for DLF Anders Bondo Christensen. Anders Bondo Christensen kunne desværre ikke selv deltage på repræsentantskabsmødet, fordi han var midt i vanskelige overenskomstforhandlinger. Næstformanden i DLF Dorthe Lange kunne heller ikke deltage. Jakob Munk Jensen fortalte at både formandsskabet og sekretariatet i DLF har fulgt udviklingen i IMAK i mange år, og at samarbejdet med IMAK var tæt og tillidsfuldt.

Lærernes Pension

Lærernes Poul Brüniche-Olsen fra Lærernes Pension fortalte, at IMAKs medlemmer har benyttet Lærernes Pension siden år 2000, og at kun 900 ud af de 2.700 mulige medlemmer har en pensionsordning. Dette viser, at en del lærere har søgt over i andre erhverv. Poul Brüniche-Olsen fortalte at et medlemskab af Lærernes Pension betyder lave omkostninger, et godt afkast, og et højt serviceniveau, og kunne også fortælle at medlemmerne er meget tilfredse med denne pensionsordning. Paul Brüniche-Olsen deltog på repræsentantskabet sammen med Steen Schounborg og Ditte Amstrup.

Atorfillit Kattuffiat

Formand Dina Olsen fra Atorfillit Kattuffiat (AK), der blev formand for AK sidste år, udtrykte stor tilfredshed med samarbejdet med IMAK, og understregede at IMAK er stærk, når det gælder lobbyarbejde. Dina Olsen takkede den afgående formand for IMAK Karl Frederik Danielsen for deres gode samarbejde, og ønskede ham alt godt fremover.

KANUKOKA

Qaasuitsup Kommunianni kommunalbestyrelsimut ilaasortaq Kristian Broberg, Siumut, KANUKOKA sinnerlugu peqataavoq. Kristian Broberg Ilinniarsissuarmi ilinniarnerninit naammassivoq 1978-imi ukiualuillu matuma siorna soraar-ninngorluni.

Peqqissutsimut kartelli

Ken Jensen, peqqissutsimut kartellimi PPK-mi siulittaasuusoq, siniisoqarfiup ataatsimiinnerani peqataavoq. Taanna oqarpoq IMAK-ilu pitsaasumik suleqatigiittut, IMAK-imi siulittaasut tunualersoq qutsavigaa, sinniisoqarfimmilu ataatsimiillu-arnissamik kissaateqarluni.

ASG

Formanden for ASG Martin Nis Bonde deltog ligeledes på IMAK's repræsentantskabsmøde.

Partiit

IMAK-imit partiit tamarmik peqataanissamut qaaqquneqar-simagaluarpot, Demokraatilli kisimik peqataatitaqarniarlutik nalunaarsimapput. Lene Ravn Davidsen Demokraatiniit peqa-taavoq.

KANUKOKA

Medlem af kommunalbestyrelsen i Qaasuitsup Kommunia for Siumut Kristian Broberg deltog på repræsentantskabet på vegne af KANUKOKA. Kristian Broberg blev uddannet fra Ilinniarsissuaq i 1978, og gik på pension for få år siden.

Sundhedskartellet

Ken Jensen, der er formand for sundhedskartellet PPK, deltog på repræsentantskabsmødet. Han sagde, at de har et godt samarbejde med IMAK, han takkede den afgående formand for det gode samarbejde, og ønskede alle et godt møde i repræsentantskabet.

ASG

Formanden for ASG Martin Nis Bonde deltog ligeledes på IMAK's repræsentantskabsmøde.

Partierne

IMAK havde inviteret partierne til at deltage i IMAKs repræsentantskabsmøde, og Demokraterne havde takket ja til invitationen. Lene Ravn Davidsen deltog fra Demokraterne.

Sinniisoqarfimmi ataatsimiinneq Hotel Arcticimi ingerlanneqarpoq

Repræsentantskabsmødet blev holdt på Hotel Arctic

Maria Sara Larsen siulittaasunngorlaaq Birthe Møller Therkildsen peqatigalugu DLF-ip ataatsimeersuarnerani peqataasaaq

Maria Sara Larsen skal deltage på DLF's kongres sammen med den nyvalgte formand Birthe Møller Therkildsen

Kina peqataassava?

Hvem skal deltage?

IMAK Danmarks Lærerforeningip ataatsimeersuarnerani marlunnik aallartitaqassaaq

IMAK Danmarks Lærerforeningilu (DLF) qanimut suleqatiippiut, IMAK-ilu DLF'ip ataatsimeersuarnerani sinniisunik marlunnik peqataatitaqassaaq. Formanden for IMAK-ip siulittaasua peqataasussaareerpoq, aappassalu IMAK-ip sinniisutut aallartitaqarfianit toqqarneqartussaavoq.

Sinniisoqarfiup Ilulissani toqqarpaa IMAK-ip siulersuisuini siulittaasup tullia Sara Larsen DLF-ip ataatsimeersuarnerani tullermi peqataassasoq. Maria Sara Larsen arlaleriarluni DLF-ip ataatsimeersuarnerani peqataasareersimavoq qallunaallu ilinniartitsisut kattuffiat pillugu ilisimasarpassuaqalersimalluni.

IMAK deltager med to delegerede på kongressen i Danmarks Lærerforening

IMAK har et tæt samarbejde med Danmarks Lærerforening (DLF), og to repræsentanter fra IMAK deltager med to repræsentanter, når DLF afholder kongres. Formanden for IMAK deltager automatisk, og den anden deltager vælges af repræsentantskabet i IMAK.

Repræsentantskabet i Ilulissat valgte at næstformand i IMAK's bestyrelse Sara Larsen til at deltage på næste kongres i DLF. Maria Sara Larsen har deltaget på DLF's kongres flere gange, og har opnået stor viden om den danske lærerforening.

*Ilinniartitsisut naammattut t anguni-
arlugu suliniarnissamut siunnersuut
sinniisoqarfimmi ilaasortanit tamar-
miusunit akuersissutigineqarpoq*

*Alle medlemmer af repræsentantskabet
stemte for forslaget om at arbejde for at
sikre de nødvendige lærerressourcer*

Marlunnik ilinniartitsisoqartarneq

Tolærersystemet

**Ilulissani ataatsimeersuarnermi
sinniisut IMAK'ip siulersuisuinut
piumaqaatigaat klassini tamani naammattunik
ilinniartitsisusaaqartarnissaa anguniarlugu
suliniuteqaqqullugit.**

**På repræsentantskabsmødet i
Ilulissat pålagde repræsentantskabet
IMAK's bestyrelse at arbejde for, at
der igen skal være de nødvendige
lærerressourcer i alle klasser**

Kommunini sipaarniarnerit sumiiffiit ilaanni ilinniartitsisunik ikilisaanerujussuarnik kinguneqarsimapput. Soorlu assersuutigalugu klassini mikinerni ilinniartitsisut marluusarnerinik aaqqissuussinerit sipaarniarneq pissutigalugu atorunnaarsinneqarsimapput.

Tamatuma kinguneraa klassit 26 angullugit atuartullit ataa-siinnarmik ilinniartitsisoqartalernerat, atuartut ataasiakkaat aallaavigalugit atuartitsiniartussamik. Uffali atuartut ilaat inunnguuseralugu kalaallisut oqaatsiniit allaasunik oqaaseqartuugaluartut, allat immikkut ittunik pisariaqartitsisuugaluartut allallu aamma sumiginnagaallutik peroriartorsimagaluartut.

Ilinniartitsisut ilarpassui misigisimapput atuartitsinermi pitsaassuseq, inatsisit naapertorlugit tunniukkusutaraluartik, naammassisinnaanagu. Tamatuma kinguneraa ilinniartitsisut amerliartuinnartut annertuallaamik piumaffigineqartarlutillu artukkerneqartarnerat, taamalu napparsimalluni sulinngitsoortarnerit amerligaluttuinnarnerat.

Bespærelserne i kommunerne har flere steder medført, at der er skåret kraftigt ned på antallet af lærere. For eksempel er to-lærerordningerne i de mindste klasser sparet væk mange steder.

Dette betyder, at der i klasser med op til 26 elever kun er en lærer, der skal kunne tage udgangspunkt i hver enkelt elev, selvom nogle elever har andet sprog end grønlandsk som modersmål, andre har særlige behov, og andre igen er omsorgssvigtede.

Mange føler, at de ikke er i stand til at levere den kvalitet i undervisningen, som de gerne vil og skal for at opfylde lovgivningen. Det betyder at flere og flere lærere bliver pressede og stressede, hvilket igen betyder mere sygefravær.

0. klasse 11. klassilu

0. klasse og 11. klasse

IMAK'imi siulersuisut IMAK'ip sinniisoqarfianiit piumaffigineqarput atuarfeqarfimmik ilinniartitaanermillu aaqqissuusseqqinnissamik suliamut atatillugu atualerlaat sungiussiartornissaannut aammalu atuarfimiit ilinniagaqalernermut ikaarsaariarnerup pitsaanerusumik aaqqissuunneqarnissaanut tunngasut pingaartillugit aaqqiiviginiassagaat.

IMAK's repræsentantskab pålagde bestyrelsen i IMAK at arbejde for, at der i forbindelse med den kommende skole- og uddannelsesreform rettes fokus på en bedre indskoling og en bedre overgang fra folkeskolen til uddannelsessystemet

Ullumikkut atuartut 1. klassimi aallartittarput qulingiluanik qulinilluunniit fageqarlutik, taakkulu amerlavallaarujussuarput. Qularnaarniarneqassaaq atuartut sungiussiartornissaminni sak-kussaartinneqassasut pisariaqartunik atuarnermik sapinngisamik annertunerpaamik pissarsiffiginissaanut. Tamatumalu sania-tigut isumannaarniarneqassaaq ilinniagaqalernermut ikaarsaari-arneq atuartut tamarmik iluaqutigisinnaasaannik pisassasoq, atu-artut piareeraangamik ilinniagassaminnut ingerlaqqissinnaaler-sillugit.

I dag starter eleverne i 1. klasse med ni til ti for-skellige fag, der er alt for mange fag. Der skal fo-kus på at sikre, at eleverne i indskolingen får de nødvendige redskaber til at få maksimalt ud af denne skolegang. Der skal desuden sættes fokus på, at overgangen til uddannelsessystemet sker på en måde, der kan tilgodese alle elever, så eleverne fortsætter i uddannelsessystemet, når de er para-te til det.

Ataatsimiinnerit ullaakkut erinarso-qatigiinnermik aallartittarput

Alle dage startede deltagerne på repræsentantskabsmødet med at synge en morgensang

Isumaginninnermi pisortanik suleqateqarneq Samarbejdet med de sociale myndigheder

**Pisortat qisuariaateqartannginnerat
pakatsisitsisarpoq. Klasselærerer meeqqat
ataasiakkaat pillugit isumaginninnermi pisortanut
nalunaaruteqaraangat, piffissaq sivisuallaq
ingerlareeraangat aatsaat iliuuseqartoqartarpoq.**

**Det frustrerer at myndighederne
ikke reagerer. Når klasselæreren
underretter de sociale myndigheder
om en elev, tager det for lang tid,
før der sker noget.**

Utaqqineq meeqqamut ajuissumik kinguneqarsinnaavoq, aamma-li klassiani atuartunut allanut ilinniartitsisumullu. Pissutsit taamaanneranni ilinniartitsisoq amerlanertigut soriarsinnaasannilaq.

Taamaattumik IMAK'imi sinniisoqarfimmi ataatsimeersuattut IMAK'imi siulersuisut pisussaaffilerpat suliniutigissagaat pisortat inatsisartut inatsisaanni nr. 20 26. juni 2017-imeersumi kapitali 5-imi nalunaarutininik tigusaqaraangamik uppersaammik nassitsisarnissaannut piffissarititaasoq eqquutsinnarnagu, aamma nalunaarut tunngavigalugu piaarnerpaamik suliamik aallartitsisarnissaat piumasarissagaat.

Denne ventetid kan få fatale konsekvenser for barnet, men også for resten af klassen og lærerne. Læreren står oftest magtesløs i sådanne situationer.

IMAK's repræsentantskab pålagde derfor IMAK's bestyrelse at arbejde for, at myndighederne ikke alene overholder den Inatsisartutlov nr. 20 af 26. Juni 2017 kapitel 5 angivne frist for fremsendelse af kvittering for modtagelsen af underretningen, men at myndighederne også iværksætter tiltag hurtigst muligt efter underretningen.

*IMAK'ip sinniisoqarfiani
ataatsimiinnermi
allannguutissatut
siunnersuutit pillugit
taasitsisaqattaarput*

*IMAK's repræsentantskab
stemte om alle ændrings-
forslagene*

*Ilinniartitaanermut aqutsisoqarfup suliaasat
assigiinngitsorpassuit suliarisarpaat*

Uddannelsesstyrelsen tager sig af en lang vifte af opgaver

Nutaaliorneq tunaartallu ersarissut Nytænkning og klare mål

Simon Lennertip nalunngilaa
atuarfiit piorsarsinnaanagit
kommunit atuarfillu qanimut
suleqatigineqanngippata.

Simon Lennert ved, at det ikke er
muligt at udvikle skolerne, hvis ikke
det sker i et tæt samarbejde med
kommunerne og de enkelte skoler

Ajuusaarneq

Ilinniartitsisumi kingullermi allaaserisaq una Simon Lennertip naqqiutai ilaatinngit ilannguttoorsimavput. Taamaattumik kukkuneqanngitsoq maani saqqummiupparput. Tamanna ajuusaarutigaa.

Beklagelse

I sidste nummer af Ilinniartitsisoq bragte vi denne artikel uden Simon Lennerts rettelser. Derfor bringer vi artiklen igen, nu med den rigtige tekst. Vi beklager.

Aqutsisoqarfiup ingerlatsinermut suliasat amerlasuut ingerlatarivai. Atuakkanik atukkiisarpur, pikkorissaanernik ineri-saasarpur, atuartitsinermut atortussanik sanaartortarpur kommunillu meeqqat atuarmiannut inatsimmik ingerlatsinerat nakkutigisussaallugu. Kisianni aamma politikikkut kiffartuussinerup ingerlannissaa pisariaqarpoq, taamaammat pisisissamisoorpoq Ilinniartitaanermut aqutsisoqarfiup qitiu-sumik allaffissornerup ataaneqqilersimanera. Aqutsinermut pisortaq Simon Lennert oqarpoq.

Ilinniartitaanermut aqutsisoqarfiup Ilinniartitsinermut ilisimatusarfik (Ilinniartitsissuaq) peqatigalugu ilinniartitsisut piginnaasaannik ineriisaanerup allanngortiternera aallarnersimavaat. Simon Lennert oqaluttuarpoq: – Siornatigut pikkorissarnissamut nalunaarsuiffimmik annertoorujussuarmik sanasarpugut. Assersuutigalugu ilinniartitsisut ilisimasani annertusarniarlugit pikkorissarnissaminut kissaateqartarpoq, ilinniartitsisorlu taanna taava pikkorissariartarpoq. Atuarfiulli ataatsimut isigalugu pisariaqartitsinera aallaavigalugu pilersaarutaanut tamanna ilaanngilaq. Pikkorissarnerit neqerootutigineqartartut sivikitsut killeqartumik malunniutaasartut uppersarsineqarnikuuvoq, ilisimatitsissusiinernik imaluunniit fagini ataasiakkaani ilinniartitsisunut ilisarititsinernik imaqanngikkaangata.

– Maannakkut allatut eqqarsarpugut. Pikkorissarnerit qitiu-sumit aqqissukkat ikittut neqerootutigaagut, assersuutigalugu aaliangersimasumik censorit pikkorisartarlugit, kattunikuuagulli imaalillugit censorit fagini ataasiakkaani ataatsimoorussamik pikkorissartittarlugit. Pikkorissarnerilli amerlanerit allat tunaartaqarnerusunik sammivilinnik taarserneqassapput. Maannakkut kommunit, atuarmiit ataasiakkaat peqatigalugit, pisariaqartitatik / ajornartorsuittitit allaaserisavaat, taava ilinniartitsisui poortukkamik sanaatissavagut piginnaasaannik qaffassaataasinnaasumik, oqaluttuarpoq Simon Lennert. Nangipporlu: – Akisoorujussuuvormi inuit pikkorissarfissaannut siunmut utimullu assartoqattaartarneri. Nuna tamakkerlugu pisortanik pikkorissaaneq aningaasat atugassaritinneqartut affaat taakununga pikkorissaanermut akeqaannariaasarpog.

Piginnaasanik ineriisaariaatsip nutaap, pisariaqartitanik aallaaveqartup, pikkorissarnermut aningaasat atugassarititaasut annikeqisut atorluarneqarnerusinnaanissaat periarfissippaa. Tunaartalimmik suliniutaassaaq, suleqatigiillu ataatsimoorussamik suliniuteqarlutik atuartitsineq pitsaanerulersisavaat.

Simon Lennertip qularutiginngilaa ilorraap tungaanut ingerlanertik. Oqarpoq – Suliagut ilinniariaatsinik nutaanik teoriinik tunngaveqanngillat. Isumatusaarnermik, nutaaliornermik, siunissamilu pisussanik pakkersimaarinninnermik aallaaveqarpoq, soorunami inatsit malitassarput aallaavigalugu. Suleqatigiinneq kivitseqatigiinnerlu siunmut aqquataas-

Styrelsen varetager en masse driftsopgaver. De låner bøger ud, og vejleder lærere, de udvikler kurser, de producerer skolebøger, og skal føre tilsyn med kommunernes forvaltning af folkeskoleloven. Men der er også brug for at servicere det politiske niveau, og derfor er det naturligt at Uddannelsesstyrelsen igen er blevet en del af centraladministrationen. Det fortæller styrelseschef Simon Lennert.

Uddannelsesstyrelsen er sammen med Institut for Læring (Ilinniartitsissuaq) gået i gang med at ændre kompetenceudviklingen af lærerne. Simon Lennert fortæller: – Før i tiden udarbejdede vi et meget omfattende kursuskatalog. En lærer for eksempel, kunne ønske at komme på kursus for at opdatere sin viden, og så tog denne lærer på kursus. Men det var ikke en del af en samlet plan ud fra hele skolens behov. De korte kurser, der udbydes, har en begrænset dokumenteret effekt, med mindre det handler om information eller introduktion af nye fokusområder til fagundervisere.

– Vi tænker anderledes nu. Vi tilbyder få centrale kurser og kører for eksempel stadig faste censor-kurser. Men de er nu slået sammen, så censorerne i de forskellige fag kommer på et fælles censorkursus. De fleste andre kurser bliver erstattet af målrettede forløb. Nu skal kommunerne sammen med de enkelte skoler beskrive hvilke behov og problemstillinger de har, og så udvikler vi en samlet pakke til dem om kompetenceudvikling af deres lærere, fortæller Simon Lennert. Han fortsætter: – Det koster jo det hvide ud af øjnene at transportere folk frem og tilbage til kurser. Et landsdækkende lederkursus i to moduler kan jo nemt komme til at koste halvdelen af de midler, som vi har til rådighed til kurser.

Med den nye form for kompetenceudvikling, der tager udgangspunkt i det samlede behov, vil de kunne udnytte deres sparsomme kursusmidler bedre. Det bliver en målrettet indsats, og samarbejdspartnerne er med i et fælles projekt om at løfte niveauet i undervisningen.

Simon Lennert er ikke i tvivl om at de er på rette vej. Han siger – Vores arbejde bygger ikke på en masse nye teorier om læring. Det handler om sund fornuft, og om at være innovative og proaktive i fremtiden, selvfølgelig ud fra den lovgivning vi har. Det er samarbejde og en fælles indsats, der er vejen frem. Derfor gør vi ikke noget uden at have taget kommunerne, IMAK og Ilinniartitsissuaq i ed. Kommunerne ved hvor skoen trykker, og alle os, der arbejder indenfor uddannelse, må udvikle os sammen.

saaq. Taamaammat iliuuseqanngilagut kommunit, IMAK Ilinniartfissuarlu oqaloqatigeqqaartinngit. Kommunit ajornartorsiut sumiinnersoq nalunngilaat, uagullu ilinniartitaanerup iluani suliaqartut peqatigiilluta inerisartariaqarpugut.

Qarasaasiaqarneq

– Ipadit internetikkullu attaveqarnerup arriippallaarnera ukiorpassuarni isiginiarneqarpallaarsimavoq, oqaluttuarpoq Simon Lennert. Qitiusumiillu oqarsinnaavugut kommunit ilaannit suliniutinik aallartitseresimasunit kingoqqiussimasugut. Upernaaq manna, qarasaasiaqarnermut aqutsisoqarfik peqatigalugu misissuisimavugut, sunik IT-p iluani suliniuteqartoqarnersoq, qarasaasiakkullu atortus-sanik sanaartornermi suleriesissamik, qarasaasialerinnermi ileqqorissaarneq, attaveqarneq / allaffissornerlu pilersitsiniarluta suliaqarluta. IT imminut nammineq tunaartaanngilaq sakkuullunili, atuartitsinerlu ilikkartarnerlu salliutinneqassapput. IT atuartitsineri akuussaaq, atuartumik ikorfertuisutut ilikkagaanillu annertusasutut.

Ilinniartitaanermut aqutsisoqarfimmi atuakkat atuartitsineri atortut qarasaasiamut immiussuunneqarneri ingerlallu-artorujussuupput, taakkulu internettimut ilineqassapput PDF-itut suliaasartaqarlutik, ilinniartitsisumut ilitsersuutitaqarlutik kiisalu innersuussutitaqarlutik qulequttamut paasissutissanik annertunerusunik tunngasunik.

Simon Lennert oqaluttuarpoq, oqaloqatigininneq pikkoriffiginerulerniarlugu: – Aqutsisoqarfiup iluani attaveqatigiinneq pitsanngorsarneqassaaq, suliffeqarfiugattami assigiinngitsorparujussuarnik suliaqartoq. Kiisalu meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut oqaloqatigineri pikkoriffigineruseriaqavissorparput. Taamaammat aaliangersimavugut attaveqatigiinnermut suleqatissatsinnik atorfinitsitsiniarluta, suliniutinik nutaanik suliatinnillu ersarissakkanik ilisimatitsisartussamik.

IVALO EGEDE

Simon Lennert Ilinniagaqarnermut aqutsisoqarfimmi sulineq, kommunit atuarfiillu ataasiakkaat suleqatigalugit pitsanngorsarpaat

Simon Lennert effektiviserer arbejdet i Uddannelsesstyrelsen i tæt samarbejde med kommunerne og de enkelte skoler

Digitalisering

– Der har været alt for meget fokus på IPads og manglende båndbredde i mange år, fortæller Simon Lennert. Og vi kan sige fra centralt holdt, at vi halter bagud forhold til nogle kommuner der allerede har igangsat initiativer. Vi har her i foråret sammen med digitaliseringsstyrelsen fået skabt et overblik over, hvad der er af IT projekter og initiativer, og er ved at udarbejde en strategi der indeholder omkring digitale materialer, digital dannelse og infrastruktur/administration. IT er ikke et mål i sig selv, men et værktøj og undervisning og læring skal i fokus. IT skal indgå som en integreret del af undervisningen og som et pædagogisk og didaktisk redskab til at understøtte og øge elevens læring.

I Uddannelsesstyrelsen er de kommet langt med at digitalisere skolebøger, der kommer til at ligge på nettet som en PDF med opgaver, lærervejledning og links til mere information om emnet.

Simon Lennert fortæller at de vil blive bedre til at kommunikere: – Vores interne kommunikation i styrelsen skal styrkes, fordi vi er en arbejdsplads med et væld af vidt forskellige opgaver. Og så skal vi blive meget bedre til at kommunikere med lærerne ude i folkeskolen. Derfor har vi besluttet at ansætte en kommunikationsmedarbejder, der skal informere om de nye tiltag og synliggøre vores arbejde.

Pisortaqarfimmiit qisuariaatit

Reaktion fra styrelsen

**ILINNIARTITSISOQ maj 2017 saqqummersumi
allaaserineqartunut Ilinniartitaanermut
Aqutsisoqarfimmit qisuariaat, sammisanut
assigiinngitsunut pingasunut
immikkoortortalerlugu. Tassa Ilinniartitaanermut
Aqutsisoqarfimmi pisortatut apersorneqarnera,
atuarfik pillugu inatsisissamut atatillugu
sulineq kiisalu pikkorissartarnermut
periusissatut taaneqartumut IMAK-i
akuutinneqannginneranik allaaserisaq.**

**Fra uddannelsesstyrelsens side
er vi nødt til at reagere på tre emner,
der er behandlet i ILINNIARTITSISOQ
fra maj 2017. Det drejer sig for det første
om interviewet med styrelseschefen
for Uddannelsesstyrelsen, for det andet
om at IMAK ikke er blevet inddraget i
forbindelse med arbejdsprocessen for
lovændringer om folkeskolen og for det
tredie om arbejdet med kursusstrategien.**

ILINNIARTITSISOQ qup. 36 "Naalakkersuisut kiisalu Ilinniartitaanermut aqutsisoqarfik Aprilimi Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoq ataatsimeeqatigineqarpoq, aviisimilu uani tamanna pillugu atuarsinnaavat. Taassuma ataatsimiinnerup kingorna IMAK Ilinniartitaanermut aqutsisoqarfimmut ataatsimiigiaqqusaasimavoq, ajoraluartumilli ataatsimiinneq ilisimatitsinertut isikkoqarsimavoq, IMAK ilisimatinneqarluni inatsisitut allannguutissat pilersaarutaareersut pillugit, pikkorissarnermut suleriaasissap sulissutiginnera il.il. Ajoraluartumilli ataatsimiinneq aatsaat pivoq, IMAK-ip sunniuteqarnissaminut periarfissaa qaangiutereersoq. IMAK'illi neriutigaa Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoq Doris Jakobsen IMAK'imut nalunaaruteqarnera malillugu, siunissami ilisimatitsineq taamaallaat aallaaviginagu oqaloqatigiinnerli aallaavigineqartassasoq."

Atuarfik pillugu inatsisitigut allannguallaatissanik sulineq Siullermik suut ingerlanneqarsimanersut qanorlu peqataatitsineq ingerlanneqarsimanersoq nalunaarsuganngorlugu nalunaarutigissavara.

I ILINNIARTITSISOQ står der på side 36: "Naalakkersuisut og Uddannelsesstyrelsen. I april blev der afholdt møde med Naalakkersuisoq for Uddannelse, det kan du læse om andet sted i bladet. Efter dette møde har IMAK været inviteret til et møde i Uddannelsesstyrelsen, desværre havde mødet mest karakter af et orienterende møde, hvor IMAK fik orientering om blandt andet planlagte lovændringer, arbejdet med kursusstrategi osv. Desværre blev mødet først holdt på et tidspunkt, hvor IMAKs mulighed for indflydelse var forpasset. IMAK håber dog jf. Naalakkersuisoq for Uddannelse Doris Jakobsens udmelding til IMAK, at der fremadrettet vil blive tale om dialog i stedet for blot orientering."

Vedrørende arbejdsprocedurer om enkelte ændringer i Folkeskoleloven

Først vil jeg redegøre for, hvilke emner der er taget op, og hvordan inddragelsen er foregået.

- Meeqqat atuarfiat pillugu naliliineq april 2015
- Naalakkersuisoqarfiup kommuninut angalanera augst/sept. 2015, ilia Kanukokamit IMAK-imiillu peqataaffigineqarput.
- Kulturimut Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilaageeqarnermullu ataatsimiisitaliaq aggersaavoq. Naalakkersuisoqarfik kiisalu meeqqat atuarfianik naliliinerup ingerlanneqarneranut aqutsisoqatigiit, Naalakkersuisoqarfik, IMAK aamma Kanukoka peqataapput tamannalu 23. nov. ingerlanneqarpoq 2015.
- 17. februar 2016 IMAK Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmit saaffigineqarpoq 23. nov. 2015 isumasioqatigiinnermit qaqinneqartut allaganngorlugit pinissaat noqqaassutaalluni.
- 3. marts IMAK-ip siulittaasuanit IMAK-imit kissaataasut allaganngorlugit tiguneqarput
- 31. august IMAK allaffigineqarpoq 1. aamma 2. nov. atuarfimmuut inatsisip allannguallatsinneqarnissaanut workshopeqartitsinissamut peqatiserineqarluni.
- 31. august IMAK nalunaarpoq peqataasinnaallutik.
- 25. oktober Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik atuarfik pillugu inatsisip allannguallatsineqarnissaanut workshopimut pilersaarummut missingiut kiisalu ataatsimiinnermi sinaakkutaasussat peqataasussanut aamma IMAK-imut nassiuppai. IMAK-ip kissaatitut
- Evaluering af folkeskolen i april 2015.
- Departementets rejse til kommunerne i august/sept. 2015 med deltagelse fra Kanukoka og IMAK (IMAK deltog i to af møderne).
- Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke inviterede til møde. Der var deltagelse fra Departementet og styregruppen for evaluering af folkeskolen, Naalakkersuisoqarfik, IMAK og Kanukoka. Mødet fandt sted den 23. november 2015.
- Den 17. februar 2016 bad Uddannelsesstyrelsen IMAK om at fremsende oplægget på mødet den 23. november 2015.
- Den 3. marts modtages IMAK's skriftlige ønsker fra IMAK's formand.
- 31. august inviteres IMAK skriftligt til deltagelse i workshop 1. og 2. november vedrørende enkelte ændringer i Folkeskoleloven.
- 31. august meddeler IMAK at de kunne deltage.
- 25. oktober fremsender Uddannelsesstyrelsen forslag til program og rammer for en workshop om enkelte ændringer i Folkeskoleloven til samtlige deltagere, inklusive IMAK. Alle IMAK's fremsendte ønsker, der vedrører lovgivningen er indarbejdet i bilagsmaterialet. Bilaget har titlen: "Tjekliste – Revision af Folkeskolen". Uddannelsesstyrelsen tilføjer mulighed for

nassiunnikuusai inatsimmut tunngassuteqartut tamar-mik ataatsimiinnermi aallavigisassamut takussutissar-tatut ilanngullugit nassiunneqarput. Ilanngussaq taa-guuteqarpoq: "Tjekliste – Revision af Folkeskolen". Ilin-niartitaanermut Aqutsisoqarfik ilanngullugu allappoq eqqartugassatut kissaateqaraanni sulii periarfissaqartoq, takkuttoqassappallu qulequttat pingaanerit ataannut inis-sinneqarumaartut. Qulequttat pingaanerit pingasuusut ukuupput:

- Meeqqat atuarfiata aaqqissuussaanikkut ilusaa (struktur),
- Meeqqat atuarfiata imaa (indhold),
- Atuarfiup aqunneqarnera (styrelse)
- Workshopimut IMAK-i sisamanik peqataatitaqarniarluni nalunaarpoq, siulersuisuniit marluk allaffeqarfimmiillu aamma marluk. Taakkualu inatsisip allannguallaatigisinnaa-saasa eqqartorneqarneranni ulluni marlunni oqalliseqataa-nissamut periarfissinneqarput aamma IMAKimeersut kis-saataasut siuliani taaneqareersutut ilaatinneqarput.
- Workshopimi eqqartorneqartut aallaavigalugit atuarfik pil-lugu inatsisissamut allannguutissatut kissaatigalugit eqqar-torneqartut Naalakkersuisoqarfinnit kiisalu Ilinniartitaa-nermut Aqutsisoqarfinnit misissuataarneqarput marlun-nullu avinneqarlutik. Atuarfik pillugu inatsimmi allan-guallatsitassat kiisalu allannguutissat annertunerusutut taaneqarsinnaasut. Allannguallaataasussat suuneri IMAK-imut ataasinngornermi 1. maj 2017 ilisimatitseqatigiilluni ataatsimiinnermi ilisimatitsissutigineqarput ilanngullugu taaneqarpoq tusarniaaneq maj/juni ingerlanneqassaq.

ILINNIARTITSISOQ allappoq: "...ajoraluartumilli ataatsi-miinneq ilisimatitsinertut isikkoqarsimavoq, IMAK ilisima-tinneqarluni inatsisitut allannguutissat pilersaarutaareersut pillugit, pikkorissarnermut suleriaasissap sulissutiginera il.il. Ajoraluartumilli ataatsimiinneq aatsaat pivoq, IMAK-ip sun-niuteqarnissaminut periarfissaa qaangiutereersaq." Ataatsi-miinneq pineqartoq 1. maj 2017 pivoq, ilanngunneqanngillalli 2015-imiit suliaq ingerlanneqarsimanera IMAK-ip peqataaffii.

Saqqummersinneqartartoq ILINNIARTITSISOQ tutsui-ginassuseqassappat isumaqarpunga ilaasortanut atuartartu-nullu eqqortoq saqqummiunneqartariaqartoq. Qulaani pe-qataatitsisimanermut takussutissat innersuussutigalugit tupi-ginngitsuunngilara IMAK-ip saqqummersitaani ilisimatinne-qaannarsimaneq avammut nalunaarutigineqarmat.

Pikkorissartarnermut suleriesissaq

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik pilersinneqarmat pikko-rissartarnermut aningaasaliissutaasartut Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfinnut Ilinniarfissuarmullu avitsinneqarput. Ta-manna pisussaaffiliivoq Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup

yderligere forslag til emner og i tilfælde derfor, at emnerne vil blive tilføjet. De 3 overordnede em-ner er:

- Folkeskolens struktur,
- Folkeskolens indhold,
- Folkeskolens styrelse.
- IMAK tilmeldte fire deltagere til workshoppen, to fra bestyrelsen og to fra kontoret. De fik alle mu-lighed for at deltage i to dages debat om justerin-ger i Folkeskoleloven, hvortil IMAKs ønsker tidli-gere nævnt, også var inkluderet.
- Ud fra de under workshoppen fremlagte ønsker om ændringer i Folkeskoleloven og efter en nøje gennemgang af disse, opdelte Departementet og Uddannelsesstyrelsen i to kategorier: Mindre ju-steringer i folkeskoleloven og emner, der vil lede til større ændringer. Til mødet med IMAK 1. maj 2017 blev det meddelt hvilke emner der var æn-dringsforslag til, og desuden blev meddelt at hø-ringen vil ske i løbet af maj/juni.

ILINNIARTITSISOQ skriver: "...desværre havde mødet mest karakter af et orienterende møde, hvor IMAK fik orientering om blandt andet planlagte lovændringer, arbejdet med kursusstrategi osv. Des-værre blev mødet først holdt på et tidspunkt, hvor IMAKs mulighed for indflydelse var forpasset." Mø-det, der blev refereret til, fandt sted den 1. Maj, og er derfor ikke tilføjet arbejdsgang siden 2015, som IMAK har deltaget i.

Såfremt udgivelsen ILINNIARTITSISOQ skal være troværdig, mener jeg at medlemmerne og læ-serne skal have forelagt korrekte informationer. Med henvisning ovenstående oversigt over medinddragel-se, er jeg forbavset over, at IMAK udtaler sig offent-ligt om manglende medinddragelse.

Kursusstrategi

Da Uddannelsesstyrelsen blev etableret, blev kursus-puljen fordelt mellem Uddannelsesstyrelsen og Ilin-niarfissuaq. Det kræver at Uddannelsesstyrelsen og Ilinniarfissuaq. Efter en dialog mellem Uddannelses-styrelsen og Ilinniarfissuaq om de forskellige mulig-heder, har vi foreslået, at der skulle etableres et tæ-ttere samarbejde omkring kurser, hvilket ville blive udmøntet under udarbejdelsen af en strategi. Ud fra aftalen om at udarbejde en strategi, gik ansatte ved Uddannelsesstyrelsen og Ilinniarfissuaq i efteråret i gang med at udarbejde et forslag til en kursusstrate-gi. Kommunernes forvaltningschefer blev på mødet

aamma Ilinniartissuup suleqatigiittariaqarnerannik. Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmit periarfissat assigiingitsut Ilinniartissuarlu eqqartortareerlugit siunnersuutigaarput pikkorissartarnermut qaninnerusumik suleqatigiissuteqartariaqartugut tamannalu periusissioinnikkut pisinnaasoq. Periusissioinnissaq isumaqatigiissutigineqarmat Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmi Ilinniartissuarmilu sulisut siunnersuusiamik missingiutissamik 2016-i ukiaani suliaqarlutik aallartippat. Kommunit ingerlatsivinni pisortaat 2016 decemberimi pikkorissartarnermut periusissioinnisamik eqqarsaatersuummik suliaqartoqarneranik ilisimatinneqarput.

Ilinniartissuarmik suleqateqarniarneq arriinnikuuvoq ilaatigut ilinniartitsisunngorniartarnermik allannguiniarnermik suliaqartoqarneranik pissuteqartumik. 12. april isumaqatigiissutigineqarpoq pikkorissartarnermut periusissatut missingiut kommunini ingerlatsivinni pisortat 19. aamma 20. april naapinnerini saqqummiunneqassasoq. Saqqummiunneqarpoq akuersaarnartumillu nalilerneqarluni. Tamanna pereermat IMAK aggersarneqarpoq ilisimatinneqarlunilu. IMAK-ip pikkorissartarnermut periusissatut eqqarsaasersuut ilisimatitsissulluni ataatsimiinnermi 1. maj 2017 aamma ilalerluaraa malugaarput. Taassuma saniatigut IMAK-ip siulittaasua upernaap ingerlanerani suleqatitut ullup qeqqasioqatiginerani pikkorissartarnermut periusissamik suliaqartoqartoq ilisimatinneqarpoq.

Ukioq manna ikaarsaarnissamut misiliiffittut pikkorissartarnermut tunngasunik aallartitsivigut atuarfinniillu soqutiginnilluartoqarnera maluginiarparput. Pikkorissartarnermut periusissaq susassaqtunit tamanit ilalernartinneqarnera nuannaarutigaarput suleqatigiissutis-saqqissutullu aamma isigalugu. Aasaanerani sulinnigiffik qaangiusimalerpat Ilinniartissuup aamma IMAK ingerlaqqinnissaq pillugu oqaloqatiginissaannut aggersaanissamik pilersaarusiortoqaleruttortoq IMAK-ip Namminersornerullutik Oqartussat pikkorissartarnermut atatillugu, akissaatit sulinermilu atugassarititaasut pillugit isumaqatigiinninarnermi kingullermi siunniuffiqatigiissutaasimasut unioqqutinneqartutut innersuussutigalugit, isumaqatigiissaaniartoqarnissaanik noqqaassuteqarpoq.

Pitsaasumik suleqatigiinnissaq kissaatigaarput taamaattumillu qulaani taaneqartut taamatut saqqummiunneqarneri Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmi pisortatut pakatsissutiginnigitsunngilakka. Neriuppunga suleqatigiinnissarput pingaarutilik suleqatigiikkusussutsimik anersaaqarluta nangeqqissagipput.

■ *Ilinniartitaanermut pisortaqaqarfimmi
pisortaq Simon Lennertimit*

i december 2016 orienteret om tankerne bag en kursusstrategi.

Samarbejdet med Ilinniartissuup har været langsomt, hvilket også skyldes reformarbejdet omkring læreruddannelsen. Den 12. april blev det aftalt at forslaget til kursusstrategi skulle forelægges for kommunernes forvaltningschefer under deres møde den 19. og 20. april. Forslaget blev forelagt og vurderet som acceptabelt. Efterfølgende blev IMAK indkaldt og orienteret. Til mødet med IMAK den 1. maj bemærkede vi at IMAK støttede kursusstrategien. Derudover blev IMAKs formand orienteret om arbejdet med kursusstrategien om foråret. Dette skete til en frokost.

Vi har bemærket at skolerne i afprøvningsperioden har interesse for de igangsatte kurser. Vi er glade for at samtlige interessenter bakker op om kursusstrategien og anses som godt redskab til samarbejde. Vi har planer om at invitere Ilinniartissuup og IMAK til en dialog om de kommende procedurer, men erfarer at IMAK har rettet henvendelse til Selvstyret omkring kurser, og henvises til brud på fælles tiltag aftalt ved sidste forhandling om vilkår og overenskomster.

Vi har et ønske om et godt samarbejde, og derfor er jeg som Styrelseschef for Uddannelsesstyrelsen skuffet over udmeldingen ovenfor. Jeg håber, at vores vigtige samarbejde vil fortsætte med vilje til samarbejde og i en god ånd.

■ *Afstyrelseschef Simon Lennert,
Uddannelsesstyrelsen*

Peqataatinneqarneq pingaarnerpaa voq Inddragelse er det vigtigste

**Apeqqutit pingaarutillit oqaluuserine-
qaleraangata peqataatinneqartarnissartik
IMAK'imi siulersuisut qilanaaraat**

**Bestyrelsen for IMAK ser frem
til at blive inddraget, når de vigtige
spørgsmål bliver drøftet**

Ilinniartitaanermut aqutsisoqarfimmi pisortamut akissuteqaq-qilluni IMAK'imi siulittaasoq Karl Frederik Danielsen oqarpoq IMAK inatsisissatut siunnersuutininik nutaanik aammalu immikut atuartitsinermini nalunaarusiap taassumalu maleruagasartaa-nik suliaqarnermi aqutsivinni pisortatut allatuulli peqataatin-neqarsimanngitsoq. Karl Frederik Danielsenip erseqqissarpaa ilisimatitsineq peqataatinneqarnerlu assigiinngissuteqarmata.

– Inernerusutut alakkami aalajangersarneqarsimasutulli IMAK pikkorissarnernut ilinniaqqinnernut ilinniarnerrullu nanginnerinut aalajangeeqataasassasoq ilisimatinneqaannarani, mannali tikillugu pikkorissaarnerni periusissiamik sulitakunngilagut. Taamatullu aamma maajip aallaqqaataanni ataatsi-miinnermi IMAK ikorfartuilluni oqaaseqarsimanngilaq, tassami periusissiaq takusimanngisaannaratsigu. Taassuma suliarineqarnera allarujussuusimasagaluarpog IMAK siusinnerusu-kulli peqataatinneqarsimasuuppat.

Karl Frederik Danielsen nangilluni oqarpoq: – Peqataatinne-qarneq matumani qitiulluinnarpoq. Tassami suliat ilusilersori-artulernerini ilisimasagut misilittakkagullu tunngavigalugit ataatsimoorullugit aaqqiissutissat pillugit oqaloqatigiittussaa-vugut. IMAK'imili isumalluaqaagut, pissutigalugu ilinniartitaanermut Naalakkersuisoq, naalakkersuisusoqarfik aqutsisoqarfili-piffissami kingullermi qanimut suleqatigiinnissamat piumasuseqarlutik saqqummertarmata. Qularinngilara kingoraartis-sara Birthe Møller Therkildsen ilungersorumaartoq illugiilluni ataqpeqatigiillunilu suleqatigiinnissaq anguniarlugu.

I et gensvar til styrelseschefen i Uddannelsesstyrelsen udtaler formand for IMAK Karl Frederik Danielsen, at IMAK ikke er blevet inddraget på samme måde som forvaltningscheferne er blevet det i f.eks. processen med at lave nye lovforslag samt færdiggøre bekendtgørelsen om specialundervisning og vejledningen til denne. Karl Frederik Danielsen understreger, at der er forskel på orientering og inddragelse.

– I resultatpapiret fastslås det jo, at IMAK skal have medbestemmelse i forbindelse med kursus, efter- og videreuddannelser og ikke kun skal orienteres, men vi har stadig ikke set kursusstrategien. IMAK har heller ikke støttet noget på et møde den 1. maj, vi har simpelthen aldrig set strategien. Processen kunne have været meget anderledes hvis IMAK havde været inddraget tidligere.

Karl Frederik Danielsen fortsætter: – Inddragelse er netop kodeordet. Det er når tingene er i støbeskeen, at man taler sig frem til fælles løsninger på baggrund af den viden og de erfaringer, vi har. I IMAK er vi dog meget fortrøstningsfulde, fordi vi på det seneste oplever at både Naalakkersuisoq for uddannelse, departementet og styrelsen udviser vilje til et tæt samarbejde. Jeg er sikker på at min afløser Birthe Møller Therkildsen vil gøre sit til at sikre et gensidigt og tillidsfuldt samarbejde.

IMAK-imi siulersuisussanut qinersineq naammassi-voq, siulersuisunngortullu nutaat ukuupput:

Valget til bestyrelsen i IMAK er gennemført, og følgende er valgt til den nye bestyrelse:

- Siulittaasoq/Formand Birthe Therkildsen, Nuuk
- Nivi Egede Lund, Qaqortoq
- Bodil Kleist Schierbeck, Nuuk
- Kirsten Lange Sandgreen, Ilulissat
- Nikoline Cortzen, Ikerasak.

Siulersuisunut ilaasortanngortut pilluaquavut.

Siulersuisunngortut ataatsimiinnerminni siulittaasup tullia iluminni qinissavaat, ukiumilu nutaami ataatsimeeqqaarneq sap. akunnera 4-mi Nuummi pissaaq.

Vi ønsker de nye bestyrelsesmedlemmer tillykke.

Den nye bestyrelse skal konstituere sig med valg af næstformand, hvilket sker på det første møde i den nye bestyrelse i uge 4 i det nye år.

Siulersuisunngortut Den nye bestyrelse

Atuarfimmi sumiikkaluaraanniluunniit isikkivissua kusanarluinnarpog

Der er en fantastisk udsigt fra alle rum i den nye skole

ATUARFITTAQ NY SKOLE

De tekniske installationer på den nye skole i Ilulissat er ved at være kørt ind

Ilulissani atuarfittaami teknikkimut tunngasut ikkussugassat naammassilluinnalerput

IVALO EGEDE

Karno Lynge Janne Kleistilu atuarfimmik takornariartinneqarput. Aaku fysik-kertarfittaami auditoriartalmiittut

Karno Lynge og Janne Kleist var på rundvisning på skolen. Her er de i det nye fysiklokale med auditorium

Atuarfik atuarfitoqqamut taartaavog, pisoqqamutaaq viceprovstiusimasog atuakkiortorlu Mathias Storch ateritinneqarsimavoq

Skolen erstatter den gamle skole, der også var opkaldt efter viceprovst og forfatter Mathias Storch

Kommuneqarfik Sermersuup tusarliutereerpaa atuarfissualiorniarlutik Atuarfik Ukaliusap Atuarfik Samuel Kleinsmidtillu taartissaannik, atuarfinnilu pisortat Nuummeer-sut marluk IMAK-ip sinniisoqarfiani ataatsimiinnerminni unitsiarnertik iluatsillugu atuarfittaamut Atuarfik Mathias Storch (AMS) pulaarput.

Ullup qiterarnerani atuarfiliarput, anitsiarfissuarternerali sumik malunnangilaq. Atuartut minnerit akulliillu anitsiarfissuarternerminni minutsini siullerni 15-ini tamarmik aneertussaapput aneerlutillumi, minutsinilu kingullerni 15-ini isersimasinnaallutik piumagunik. Kamippatik peeriarlugit klassiminnukaasarpur. Inersuarmi katerittarfiusumi nipikillisaatikinnigilaq, taamaalillunilu atuartorpassuit gangini angalaartut tusarsaangillalluunniit.

Atuarfiup pisortaa Maja Iversen, Nivikkannguaq Mathiessen peqatigalugu pulaartunik takornariartitsipput, pisortarlu oqaluttuarput septembarimi atorfinikkamili assut ulapissimalluni. Aallaqqaammut uivernalaarsimanerarpaa, ilaatigut pissutigalugu atuarfimi teknikkikkut atortoris-saaruteqaqimmat aqqissuulluagassanik.

Ukiorluni issilermat aamma inersuit portusuut kiassar-niarnerat sivittajaamik aqqinniarneqarsimavoq, maannak-kullu IT atorlugu qitiusumiit kiassusissamik aalajangiinartar-neq ilikkariartornerarpaat. Skærmerujussuaq inersuar-miittoq maanna atorsinnaalersimavoq, tassalu atuarfiup tamakkiisumik atulernissaanut aporfikujoqangaatsiarsimavoq.

Kommuneqarfik Sermersooq har meldt ud, at de bygger en stor skole til erstatning for Atuarfik Ukaliusap og Atuarfik Samuel Kleinsmidt, og to skoleinspektører fra Nuuk benyttede sig af en pause på mødet i repræsentantskabet i IMAK til at besøge den nye skole Atuarfik Mathias Storch (AMS).

De besøgte skolen midt på dagen, og det kunne simpelthen ikke mærkes, da der var stort frikvarter. Eleverne fra mindste- og mellemtrinnet skal alle være ude at er alle ude de første 15 minutter af det store frikvarter, og må gerne være inde de sidste 15 minutter. Af med støvlerne, og så hen til klassen. Der er godt med støjdemper i den store aula, så det kan ikke høres, hvor mange elever, der faktisk bevæger sig rundt på gangene.

Skoleinspektør Maja Iversen, der sammen Nivikkannguaq Mathiessen viste rundt på skolen, fortalte at det havde været en travl tid, siden hun startede som skoleinspektør i september. Det havde været lidt kaotisk i starten, blandt andet fordi skolen har mange tekniske installationer, der skal finjusteres.

Da vinterkulden kom havde det taget sin tid at varme de højloftede rum op, men nu er de ved at have styr på, hvordan man regulerer varmen centralt gennem et IT-system. Den enorme skærm i aulaen virker nu, og sådan har der været en del indkøringsproblemer.

Normu tullianut imassat

Ilinniartitsisoq martsip qaammataani tulliani saqqummiissaaq. Imassaanut siunnersuutissaqaruit, taava imak@imak.gl-imut nassiutiinnassavat. Allaaserisag qupperneq A4 ataaseq sinnertariaqanngilaa. Ataatsimik marlunnilluunniit assitaqarsinnaappat aamma qujanassaqaq. Taava uterfigissavatsigit.

 Aaqqissuisut

Indhold til næste nummer

Næste nummer af Ilinniartitsisoq udkommer i marts måned. Har du et forslag til en artikel, så send den til imak@imak.gl. Det må meget gerne være en kort artikel på en A4-side. Vedlæg meget gerne et eller to fotos. Så hører du fra os.

 Hilsen redaktionen